

9 ARALIK
2007 PAZAR
SAYI: 54

ZAMAN GENÇLİK

Kurşun adres sormaz,
gişe yaptırır!

Tetikçilik, dünyanın en ahksız mesleklerinden biri olabilir. Ama ne yazık ki sinema sanatı buna her zaman katılmıyor. Bu hafta bir bilgisayar oyunundan uyarlanan "Hitman" vizyona giriyor ve bu örnekte de görülebileceği gibi, para karşılığında eline namlu alan adamlar, sinema izleyicisinden epey ilgi görüyor.

88

Yedinci sanat
engel tanımaz

Sinema artık 8,5 milyon engelli dışlamayacak. Bu hafta sonu başlayan bir çalışma ile ilk kez görme ve işitme engelliler de bu şansı yakalayacak. 2. Uluslararası Bursa İpek Yolu Film Festivali kapsamında görme ve işitme engelliler için bir sinema atölyesi düzenleniyor. 8-13 Aralık tarihleri arasındaki kursa katılan 20 sinemasever, hem bir hafta boyunca işin püf noktalarını öğrenecek hem de kurs sonunda bir kısa film çekecek. Film yapımında, görme engelliler işitmeye dayalı konularda, işitme engelliler ise görseleliğe dayalı konularda görev alacak. Çalışmanın fikri, psikolog ve sosyologlardan oluşan Nar Proje Evi'nden çıktı.

85

Ne kadar
kaçsam müziğe
yakalanıyorum

Son zamanlarda hit olmuş birçok şarkının düzenlemesini yapmış Mustafa Ceceli. Simdi Enbe'nin albümünde seslendirdiği parçayla müzikseverlerin gündeminde. Henüz albümü yok; ama 'Unutamam' şarkısı onun yorumcu yönünü ortaya çıkarmış ve zamanı geldiğinde kendisinin de bir albüm yapabileceğini söylüyor. Ceceli'nin amacı Türk müziğini ve enstrümanlarını dünyaya yaymak...

89

Anneanne ile
torunu buluşturan
kurs: Asitane

Asitane Kültür Sanat ve Dayanışma Derneği, gençleri geleceğe en iyi şekilde hazırlamak amacıyla kurulmuş. Burada geleneksel sanatlardan müziğe, yabancı dil kurslarından plastik sanatlara kadar hemen her dalda eğitim veriliyor. Üstelik Asitane'de yaş sınırı da yok. Kurslara, annesiyle ve kıza birlikte katılanları görmek mümkün.

84

FOTOGRAF: MEHMET RIFAT YEĞEN

'Delikanlı Hamlet'ten
matrak tespitler

KREDİ KARTI DELİKANLIYI BOZDU

Tiyatro sanatçısı Levent Tülek, Shakespeare'in ünlü eseri Hamlet'i sahneye koydu. Buraya kadar tamam. 'Daha öncekiler gibidir' diye düşünebilirsiniz... Ama bu öyle değil. Hamlet'i, günümüze hatta günümüz Türkiye'sine uyarladı Tülek. Böylece dört asırlık Hamlet, oldu size Hamit... Hamlet'in yakınlusu Ofelya da Fulya... Hamit, Samatyalı bir delikanlı. Elinde tespihiyle dünyaya gelmiş. Anne karnında bile en çok maç sonucunu merak edermiş. Yeni doğan-

lar ünitesine hapsedilen Hamit'i, en çok kahvehane ortamının özlemi yiyip bitirmiş. Doğması bir dert yigidin, büyümesi başka... Hamit, 'delikanlı' doğdu doğmasına da dünyanın kulak memesi kıvrımı kaldırabilir mi bu kadar delikanlılığı? Kapitalizmin çarklarına nasıl sıkışır bir yigidin mangal gibi yüreği?

Harbi bir delikanlı, ilkokul üç hayat bilgisi kitabı dışında ilk kez bir kitap okursa ve bu kitap da "Hamlet" olursa hayatında neler değişir?.. "Bu Alemin Hastası-

yım" adlı oyunuyla, Ocak ayından itibaren itibaren tüm sezon boyu, Levent Tülek karşınızda. Bir delikanlı doğumundan başlayarak hayatını anlatan, bir yandan da toplumdaki her türlü çarpıklıklara mizah penceresinden bakan, zaman zaman delicesine matrak, zaman zaman hüznünlü; ama tıpkı hayatımız gibi, tıpkı üçüncü sayfa haberleri gibi, tıpkı sokaklar, televizyonlar ve medya gibi, aynı bizim gibi bir oyun "Bu Alemin Hastasıym." Mehmet Rifat Yeğen'in röportajı sayfa 11'de

pierre cardin

PARIS

YENİ YILA VE SİZE ÖZEL YENİ BİR
ARMAĞAN KOMBİNASYONU...

www.pierrecardingifts.com
0212 230 48 06

CMYK

musa.igrek@zaman.com.tr

Her telden, her dilden festival

FESTIVAL PERA FEST (Uluslararası Beyoğlu Buluşması) 'kültürlerarası diyalog' temasıyla başladı. 17 Aralık'a kadar sürecek festivalde Hindistan'dan İspanya'ya farklı coğrafyalardan yüzlerce sanatçının yanı sıra, etnik müzikten sinemaya ve edebiyata

uzanan geniş bir yelpaze sunuyor. Farklı kültürler arasındaki iletişimi ve Beyoğlu'nun kültürel çeşitliliğini yansıtmayı amaçlayan 'PERA FEST' (Uluslararası Beyoğlu Buluşması), altıncı kez Beyoğlu'nu şenlendiriyor. İstanbul Büyükşehir Belediye-

yesi'nin desteğiyle, Pi Production ve Kültürlerarası İletişim Derneği tarafından düzenlenen festival, Eleni Karaindrou'dan Esmâ'ya, Savina Yannatou'dan Ketil Bjornstad'a pek çok önemli sanatçıyı ilk kez ülkemize getiriyor. Garajis-

tambul, İtalyan Kültür Merkezi, AKM ve Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi gibi mekanların ev sahipliği yaptığı festivalde Önder Focan, Vedat Sakman, Volkan Ergen, Özcan Ulucan'ın müzik projeleri de yer alıyor. [www.bitetix.com, 0216 556 98 00]

BİR ALBÜM

ENBE sahnede değil CD'de

ENBE Orkestrası, sahne performansı dışında ilk kez bir albümle müzik dinleyicisinin karşısına çıktı. Albümde solist konuk sanatçı olarak Ajda Pekkan, Sultana, Aslı Güngör, Ferhat Göçer, Aytekin Kurt gibi isimler yer alıyor.

BİR KİTAP

Tren burdan geçmiyor

Sevinç Çokum, Tren Burdan Geçmiyor'la yakın zamanların romanları dizisine yaşadığı gerçekler içerisinde tanıdığı çeherlerden esinlenerek yeni bir örnek kattı. Eserde hayatın özgür bir dille ortaya konulmuş, yer yer mizahla örülmüş olarak anlatılıyor.

BİR SITE

Kitapblog

Kitap okumayı ciddiye alanlara seçimlerinde yardımcı olmak amacıyla güzel bir site daha açıldı. Adı: Kitapblog. Kitapblog katılma açık. Sizler de okuduğunuz kitapların kritiğini yapabilir ve bunları kitapblogda yayımlayıp başkaları ile paylaşabilirsiniz. (www.kitapblog.org)

Film kervanını kaçırmayın!

FESTIVAL 'Bursa İpek Yolu Film Festivali' önceki gün başladı. Festivalde Almanya, ABD, Bosna-Hersek, Estonya, Fransa, Gürcistan, İran, İspanya, Litvanya, Mısır, Rusya ve Türkiye'den uzun metrajlı, belgesel ve kısa filmler gösterilecek. Bu sayede çok sayıda yönetmen ve oyuncu Bursa'yı mekan tutacak. Film gösterimlerinin TKM, Kent Müzesi, Akpınar Kültür Merkezi, KonaK Kültür Evi, Burç Sineması, Çocuk Sanat Evi ve Uludağ Üniversitesi'nde yapılacağı festivalde, kısa ve belgesel filmler ücretsiz gösterilecek. Biletler normal 3, indirimli 2 YTL. Festival 13 Aralık'ta sona erecek. (0224 253 66 68)

Aşka dönen pervaneler...

GÖSTERİ Mevlânâ'nın doğumunun 800. yılı dolayısıyla 11 Aralık Salı günü saat 20.00'de İş Sanat Kültür Merkezi'nde 'Bir Sırlı Dönüşür Bu Aşka Doğru' adlı bir etkinlik gerçekleştirilecek. İstanbul Müzik ve Sema Topluluğu'nun sunacağı sema gösterisi, Mevlevî bir bestekâr Sultan III. Selim'in Suzidilâra makamındaki ayını eşliğinde yapılacak. (0216 556 98 00)

Sıra dışı yazar Oğuz Atay anılıyor

SEMPOZYUM Edebiyatımızın sıra dışı yazarı Oğuz Atay'ı (1934-1977) 30. ölüm yıldönümünde anmak için Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSU) ile Bilkent Üniversitesi ortaklaşa bir sempozyum düzenliyor. İletişim Yayınları'nın katkısıyla gerçekleştirilecek sempozyum, 13-14 Aralık 2007 tarihlerinde yapılacak. "Türk Edebiyatının

Oyun/bozanı: Oğuz Atay" üst başlığını taşıyan sempozyumda akademisyenler, eleştirmenler, yazarlar ve Oğuz Atay'ı yakından tanımış kişiler, onu çeşitli açılarından değerlendirecekler. Oğuz Atay'ı ölümünün 30. yılında anma etkinlikleri içinde ayrıca İletişim Yayınları tarafından bir armağan kitap yayımlanacak. (www.msgsu.edu.tr / 0212 252 16 00)

Selim İleri, Boğaziçi'nde...

SÖYLEŞİ Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 10 Aralık Pazartesi günü '40. Sanat Yılı Biterken Selim İleri' başlıklı bir etkinlik düzenliyor. Saat 14.00'te senaryosunu Selim İleri'nin yazdığı 'Kırık Bir Aşk Hikâyesi' filminin gösterimiyle başlayacak etkinlik, yazar üzerine üç konuşma ile devam edecek. Boğaziçi Üniversitesi Natuk Birkan Binası'nda gerçekleştirilecek program, İleri'nin konuşması ile sona erecek.

Varlık ve yokluk arasında bir yolcu

SERGI İş Sanat Kibebe Galerisi, Güven Zeyrek'i, 50. sanat yılını bir retrospektif sergiyle ağırlıyor. Zeyrek'in 50 yıllık sanat yaşamı boyunca ürettiği yağlıboya resimlerden örneklerin bulunduğu sergide 130'a yakın eser yer alıyor. İnsan dramını entelektüel bir estetik çerçevesinde gerçekleştirmeye çalışan Güven Zeyrek, resmi öncelikle temel plastik sorunların tartışıldığı bir alan olarak benimsiyor. Sanatçının sergide yer alan eserleri insanlığın varlık-yokluk ikilemi karşısında direnişini konu alıyor. Zeyrek, arkaik ile çağdaş, ulusal ile evrensel, bireysel ile toplumsal arasında uyumlu birlik ve bütünlüğü arıyor. 1935 yılında doğan sanatçı, beraberlik kurduğu Akattünel Grubu'nun felsefesi doğrultusunda özgün çalışmalarını İzmir'deki atölyesinde sürdürüyor. Sergi, 9 Şubat 2008'e kadar görülebilir. (0212 316 15 80)

Sınırları aşmak istiyorsan...

FESTIVAL '10. Uluslararası İstanbul Sinema Tarih Buluşması', 14 Aralık Cuma günü Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde düzenlenecek açılış töreniyle başlayacak. Buluşmanın bu yılki teması "sınırları aşmak". Açılışa, Tığlon tarafından 2008 yılında vizyona sunulacak yönetmen Sidney Lumet'in 'Şeytan Duymadan Önce Before The Devil Knows You're Dead'

adlı filmi gösterilecek. Elliye aşkın filmin sinemaseverlerle buluşacağı etkinlikte geniş bir film seçkisi sunulacak. Beyoğlu Alkazar ve Beyoğlu Sineması ile Fransız Kültür Merkezi'nde gösterilecek filmlerin biletleri tam 6, öğrenci ise 3 YTL'den satılacak. Fransız Kültür Merkezi'ndeki filmler ise ücretsiz izleyilebilecek. (www.sinematarih.com, 0212 244 52 51)

DÜNYAYI 'BLOG'LADILAR

**TUBA
ERTAS**

Büyük acımız şehitler... Çikolata soslu tatlılar... İçi dışı bir buzdolapları... Toplama masaüstleri... Seksenler, yakınsamalar ve kuğuboyları... Bunların hepsi de birbirinden ilginç içerikli

blogların isimleri. Zira, farklı kültürlerden pek çok gencin hazırladığı bu bloglara girdiğiniz zaman ağızınız açık kalıyor. Ve aralarında bağımlılık oluşturanlarda olabiliyor. Keza, bu gibi blogların halihazırda tutkunlarına bakacak olursak, sayıları azımsanacak gibi değil ve her geçen gün de artıyor.

Bu servis, 2005 yılından bu yana dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ücretsiz olarak kullanılmaya başlandı. Okuyan, yazan, düşünen ve düşündüklerini paylaşan internet kullanıcılarına, kendilerini en kolay şekilde ifade etmelerini sağlayacak bir alan sunuyor. Bir nevi, size özel yayın alanları ve içeriğinin ne olacağına sadece sizin karar verdiğiniz.

Hiçbir denetim yok, bu durum kullanılacak geniş bir alan demek. Bazı gençler eğitim, spor, edebiyat gibi alanlarda birbirleriyle yarışırken, hiçbir alana tabi olmadan ilginçliklerde birbirleriyle yarışanlar da yok değil. Hızla çoğalıyorlar ve birbirini ardına bloglar hazırlayıp açıyorlar. Birçoğumuz merakтан bakıyoruz bunlara, bizden daha enteresan bir blog açan var mı diye. Zira, arkadaşlar arasında 'o blog'u ilk keşfeden kişi olmanın keyfi var sonunda.

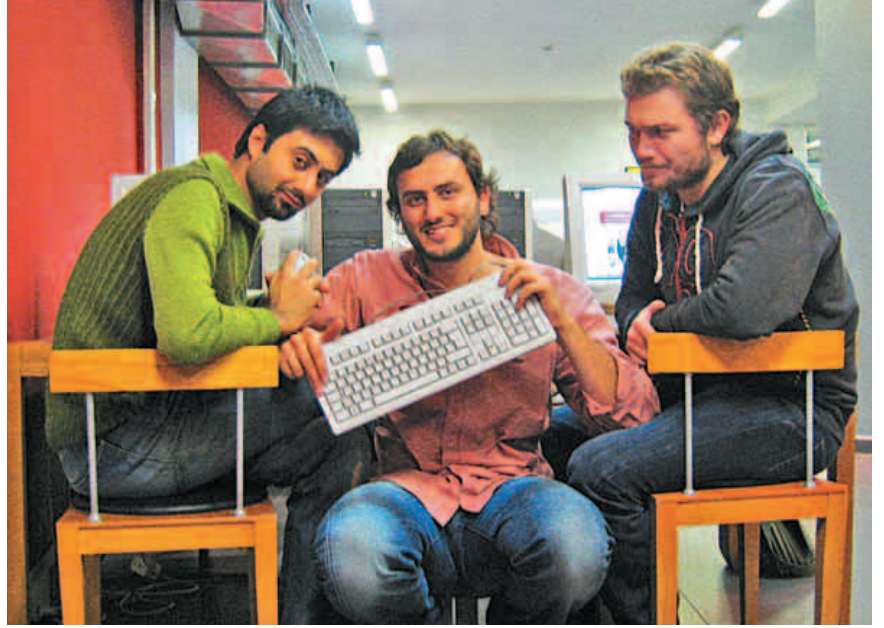
Siz de bir blogger tutkunu musunuz? Önce dostların blogları dolaşılır, diyenlerden mi? Yorumlara yine ve yeni yorumlar ekleyip, yeni isimleri ziyaret edenlerden mi, kimini her gün, kimini ara sıra tıklayanlardan mısınız?

İster her gün olsun, ister ara sıra, simdilerde bu gençler blogları aracılığıyla birbirleriyle farklı bir iletişim içinde. Bloglarına her yeni gün ekledikleri yazılan dilerle tüm dünyaya, dilerle sadece kendi arkadaşlarına açabileceklerini biliyorlar. Aynı zamanda diğer blogcuların veya sitelerinin ziyaretçilerinden, yazılarına yorumlar ekleyebiliyor. İstedığı anda, önceden eklenen yorumları istediği gibi düzenleyebilir, silebiliyor ve isterse hiç yorum yayınlamamasını sağlayabiliyorlar. Halihazırda, neredeseyse aklı gelen her konu hakkında bir blog var. Sınırları kalktığı bu özgür ortamda, oluşturulan bu blogları ziyaret ettiğinizde, siz de birbirinden ilginç görüntü ve yazılarla karşılaşacaksınız.

Yüzlerce farklı konu hakkında çok çok blog mevcut, sınırlanmadan oluşturulmuş. Ve gençler internet aracılığıyla kendi dünyalarını kurmakta belki haklı ve belki de kararl. Onlara ait bu alanda ne isterlerse onu ol-

Denetim yok, kural yok, sınırlar geniş. Neden mi bahsediyoruz? Okuyan, yazan, düşünen ve düşündüklerini paylaşan internet kullanıcılarının açtığı enteresan bloglardan. Büyük acımız şehitler... Çikolata soslu tatlılar... İçi dışı bir buzdolapları... Toplama masaüstleri... Seksenler, yakınsamalar ve kuğuboyları...

Uğur böceği desenli kurabiye'den, buzdolabı içine kadar her alanda bloglar internetin renkli dünyasında kendine yer buluyor.

ma hakları olduğundan, kimisi gazeteciliğe soyunmuş, kimisi açılığa, kimisi de boş geçen boş kalfalığına... Hepsinin ortak noktası olmuş bu bloglar, milyonların bulunduğu, tanıştığı, yazıp okuduğu bir eğlence platformu. Bu eğlence sürüsünden sizlere bir demet hazırladık. İşte, ilginçliği çeken ve enteresantlıklarla dolu bazı bloglar. Haydi buyurun:

HER İLGİ ALANINA BİR BLOG

80'leri merak edenler için, seksenler.blogspot.com sizler için biçilmiş kaftan. O yıllarda permali saçların ve vatalı gömleklerin moda olduğunu, şimdiki plazmaların yerinde, üzerinde karpuz dilimli danteller olan 55 ekran televizyonların bulunduğunu, bu yıllarda Dallas dizisinin ve fotoromanların yayımlandığını biliyor muydunuz? Seksenler daha başka nelerin olduğunu merak edenler, bu blogda Rıdvan Dilmen ve Tanju Çolak'ı futbolcu

olarak görebilir. El atarilerine bilgisayar muamelesi yapılmasına şaşırabilirsiniz.

Pek çok blog dostunun yemek bloglarında gezinmesinin nedeni, bu pastaların yapılmışdaki marifetleri görmek olsa bile, gelincikler.blogspot.com'a girme amacınız sadece bu olmayacak. İştah kabartan görüntülerini de uğur böceği desenli kurabiyeletirinin tadına bakmak isteyeceksiniz. Zira, yapılan pastalar neredeseyse birer sanat eseri niteliğinde.

İlginç bloglardan bir diğeri, masautum.blogspot.com. Farklı mesleklerden pek çok gencin bilgisayarlarının masaüstlerini bu blogda sergilemesiyle oluşturulmuş. Genel de tasarımlarda kendi kişilikleri ortaya konulmak istendiğinden ortaya fevkalade güzel ve oldukça farklı tasarımlar çıkmış gözüküyor. Ancak dikkat edin, bu görsellerden sonra, neden ben masaüstümü böyle yapıyorum diyerek depresyona girebilirsiniz.

Gençlerin çok fazla tıkladığı bir diğer blog ise buzdolaplarının içini dışını gösteren

buzdolabı. Buzdolaplarının içini dışını göstermeye meraklı olanlara duyurulur. Bir diğer enteresan blog kusgribi.blogspot.com'dur. Anlaşılan bu korkuyu, Uğur Dündar bile ykamamış. Kus gribi hakkında, blogda neredeseyse her şey ayrıntılı şekilde ele alınmış.

Bu site ancak matematik dersinden yılmış bir lise talebesi tarafından oluşturulmuş olabilir. Keza, odevsayfasi.blogcu.com'da kümelerden tutun da polinomlara kadar matematik üzerine pek çok notu bulma şansınız var. Hem de size yardımcı olacak ek sorular eşliğinde. Bir grup üniversiteli gencin kurduğu yakınsama.blogspot.com'da ise kendi yaşamları ve toplumsal olaylar -şehitlerimiz, bayramlarımız- hakkındaki gençlerin yakınsamaları sahit olacaksınız.

Son olarak, yıllar öncesine ait ilginç nesnelerin konu olduğu harikayaa adlı blogda ise, geleceği gören bir haritaya, 2000 yıllık bir pil'e, gizemli bir kurukafaya ve alüminyumdan yapılmış bir kemere rastlayabilirsiniz.

Yamanlar Lisesi Basketbol Takımı, milli oyuncularla güçleniyor.

Yamanlar, millî sporcuları transfer ediyor

HABER VE
FOTOGRAF
MUSTAFA
YÜKSEL

Uluslararası bilim olimpiyatlarında Türkiye'nin kazandığı 313 madalyanın 128'ini alan Özel Yamanlar Lisesi, şimdi de olimpiyat şampiyonu sporcular yetiştirmek istiyor. Matematik, fizik, kimya, biyoloji gibi alanlarda olimpiyat madalyaları bulunan okul, bu başarısını sportif alanda da göstermek istiyor. Şu anda Özel Yamanlar Lisesi'nde okuyan; basketbol, güreş, futbol, atlı sporlar, masa tenisi ve tekvando dallarında 14 milli sporcu bulunuyor. Bu sporcular milli düzeyinde uluslararası turnuvalara katılıyor.

Bilimdeki başarılarının yanına spor başarılarını da eklemek isteyen İzmir Özel Yamanlar Lisesi, basketbolda 2008'i de atılım yılı ilan etti. Türkiye Liselerarası Basketbol Şampiyonluğu'na göz koyan Yamanlar, üç milli sporcuya bursu verdiğini açıkladı. Eğitim yılının başında Efes Pilsen altıyapısında oynayan 2.10'luk Sertaç Şanlı'yı (16) eğitim bursuyla İstanbul'dan İzmir'e getiren Yamanlar Koleji, Pınar Karşıyaka'dan 2.08'lik Furkan Aldemir (17) ve 2.12'lik Ramazan Aydın (15)'i takımına güçlendirdi. Lise birinci sınıfta Furkan Aldemir Genç Milli, ikinci sınıfta okuyan Sertaç Şanlı ile Ramazan Aydın da Yıldız Milli Takım'da oynuyor. Üç milli sporcu, her maçta ortalama 25 sayı atıyor. Kasap, transfer edilen basketbolcuların eğitimde diğer arkadaşlarıyla olan mesafeyi kapatmaları için

özel dersler verildiğini belirtti.

Yamanlar Lisesi takımına katılan Furkan Aldemir, Türkiye Yıldız Basketbol Milli Takımı'nda gösterdiği başarıyla İzmir'in gururu olmuştur. Sakarya'da düzenlenen ve basketbolda ekol ülkeler İtalya, Fransa, Rusya, Ukrayna ve Hırvatistan'ın mücadele ettiği 10. Hikmet Erdem Basketbol Turnuvası'nda, Türkiye Yıldız Basketbol Milli Takımı'nın namayolup şampiyon olmasında rol oynamıştı. Turunva sonunda Furkan Aldemir, "En Değerli Oyuncu" seçilirken turnuvanın da en çok ribaunt alan oyuncusu ödülüne de layık görülmüştü.

Özel Yamanlar Koleji'ne basketçi kimliğiyle girmesine sevindiğini söyleyen Furkan Aldemir, "Eğitim olarak diğer arkadaşlarımla olan açığı kapattım. Sporcu kimliğimle Yamanlar gibi bir okulda okumak farklı bir duygu. Maç günlerini ipe çekiyorum." diye diyor.

Takımında milli oyuncuların bulunmasının avantajını yaşadığını ifade eden Antrenör Erol Hindistan, "Üçü de bizim göz bebeğimiz. Ayrıca üç oyuncumuz da okullarındaki derslerinde de çok başarılı. Üstelik Karşıyaka'nın altıyapısında basketbol oynuyorlar. Üçü de bizim en büyük gücümüz olacak. Takımımız da çok iyi. Bunu yaptığımız maçlarda herkese gösterdik. Bu sezon İzmir'e Türkiye Liselerarası Türkiye Şampiyonluğu'nu getirmek istiyoruz. Hesaplarımızı zirve için yapıyoruz. Bunu da başaracak güce sahibiz. Okul yönetiminin bize sağladığı desteğe de teşekkür ediyoruz." diye konuşuyor.

İzmir Özel Yamanlar Lisesi, 2008 yılını basketbol yılı ilan etti. Basketbolda liseler şampiyonluğunu hedefleyen okul, eğitim bursu ile milli sporcuların okullarına ve takımlarına katılmasını sağladı. En son boyları iki metrenin üzerinde üç sporcu transfer eden Yamanlar, öğrencilerin ders açıklarını da takviyelerle en aza indiriyor.

Asitane, İstanbul'un Fatih ilçesinde bulunuyor. Tel: 0212 533 78 34

Asitane Kültür Sanat ve Dayanışma Derneği, gençlere hemen her alanda kurs imkânı sağlıyor. Müzikten geleneksel sanatlarla, yabancı dilden fotoğrafçılığa kadar pek çok konuda eğitim veriliyor. Asitane'de. Kurslara en çok gençler rağbet etse de, annelere hatta anneannelere bile eğitimini alacak alan var. Gençler buradan aldıkları eğitimle, üniversiteye her anlamda hazır hale geliyor.

Önce Asitane, sonra üniversite...

M. RIFAT YEGEN

FOTOĞRAF KURŞAT BAYHAN

Bulmacalarda karşınıza çıkan "İstanbul'un eski adı" sorusunun cevabı olarak bildik Asitane'yi. Farsçada da "devletin eşiği" anlamına geliyor. Osmanlı döneminde ilim, irfan ve sanat yuvaları olan büyük Mevlevî dergâhlarına veriliyordu bu isim. Şimdilerde ise gençler için, "eğitime adım atılan yer" anlamına da geliyor. Gençler, henüz üniversiteye başlamadan, birkaç alanda ihtisas sahibi oluyor burada; ney üflerken yapımını da öğreniyor. Öğrenciler açısından okuldaki eğitim kadar, okul öncesinde ya da okul sırasında edinilen bilgilerin de önemli olduğu bir gerçek. Güntümlüde sadece okulda alınan eğitimin yeterli olmadığını gören bazı ebeveynlerde bu durum "kayıgı" haline gelebiliyor. Asitane Kültür Sanat ve Dayanışma Derneği de bu kayıgdan yola çıkarak kurulmuş bir yer. Demek bünyesinde sosyal bilimlerden yabancı dile, ebrudan müziğe kadar birçok alanda eğitim veriliyor. Asitane'nin kurucusu Hasibe Turan, çocukları ilköğretim çağına geldiğinde, gelecek adına kendisiyle aynı endişeleri paylaşan birkaç arkadaşıyla bir-

likte çıkmış yola. Böylece Asitane fikri çıkmış. Burayı kurmaktaki öncelikli hedefleri, çocuklara hem keyifli vakit geçirecekleri hem de hayata hazırlanabilecekleri bir mekan oluşturmakmış. Hasibe Turan, "Zor ve donanım gerektiren hayata karşı gençleri hazırlamak gerektiği görüşünde. Birçok ebeveyn gibi ona da sadece okula verilen eğitime mümkün görünmüyordu bu. Asitane'ye gelen her gençin geleneksel sanatlardan tutun da, sanat tarihine ve fotoğrafçılığa kadar her alanda eğitim alabildiğini söylüyor, Turan.

Tabii bu kadar çok sahada iddialı olmak, bazı fiziki şartları da gerekli kılımsın. Bunun için geniş bir mekân bulmuşlar. Her salon, içinde yapılan işle ya da o mesleğin en önemli icracısıyla adlandırılmış. Örneğin fotoğraf eğitimi alanları kullanıldığı karantlık odaya "Ara Güler" adı verilmiş.

Binada ayrıca yabancı dil eğitimi verilen sınıfların yanında, spor alanı, ebru atölyesi, kütüphane, sergi salonu gibi yerler de gençlerin kullanımına sunulmuş. "Onlarca dalda eğitim verecek öğretmenleri bulmak zor olmadı mı?" diye soruyoruz; Turan, "Çevremizde çok sayıda kabiliyetli ve en az bir işin uzmanı insan var. Bu entelektüel insanlar, çocuklara ders verileceğini duyduğunda hemen yardıma koştu." diyor.

Asitane'de sadece çocuklara hitap edilmiyor; burada yetişkinlere de kendilerini geliştirmek istedikleri alanlarda dersler veriliyor. Öyle ki, bazı aileler çocuklarıyla birlikte derslere geliyor. Hatta annesini ve çocuğunu alıp Asitane'ye gelenler bile var. Doğusan bunlardan biri. Nuriye ve Alparslan Doğusan, üç kızı ve yeğeni alarak Asitane'nin yolunu tutanlardan. Çiftin en büyük kızları Boğaziçi Üniversitesi'nde

okuyor. Asitane'de sosyal bilimler, fotoğrafçılık ve sinema dersleri alıyor. Ortanca kardeş Zeynep, ÖSS'ye hazırlanırken Asitane'de düzenlenen seminerleri izliyor. Ailenin en küçük kızı Zeliha ise gitar, resim, drama ve sosyal bilimler dersi alıyor. Nuriye Hanım da ebru ve yabancı dil kursuna devam ediyor. Asitane'de yurtdışı gezileri de ayrıca düzenlenen etkinlikler arasında. Daha önce birkaç kez yurtdışı gezisi düzenleyen dernek, öğrencileri, aileleriyle birlikte Suriye ve Makedonya'nın yanı sıra yurtdinde Efes ve Bergama'yı da gezdirmiş. Asitane, önmüzdeki günlerde de Suriye, Filistin ve İsrail'i kapsayacak bir gezi daha düzenleyecek. Bu geziler başka ülkeler görme ve Asitane'de öğretilen dilleri kullanma imkânı tanıyor.

Almanca, Arapça, Osmanlıca dersleri de verilen dernekte, tercüme bürosu bile var. Tezhip, ebru, tekvando, drama, hüsn-i hat, ney, ud, kanun, keman, gitar gibi birçok ders veriliyor. Neticede Hasibe Turan, bu dernek sayesinde öğrencilerin üniversiteye gitmeden evvel, akademik dünyaya kendini en iyi şekilde hazırlamış gençler yetiştirmek istediklerini söylüyor. m.yegenizaman.com.tr

Daha çok, ilköğretim öğrencileri ilgi gösteriyor

Asitane öğrencileri arasında yoğunluk ilköğretimde. Onu lise ve üniversite öğrencileri takip ediyor. Kurucusu Hasibe Turan'a göre Asitane'li gençler, "Lise bitirince" a göre yabancı dil bilen, tarihini ve sağında iki yabancı dil bilen, entelektüel bilince ulaşmış, kariyeri açısından ne yapacağından emin, ÖSS alanını belirlemiş, kendine güvenli gençler olarak üniversiteye başlama fırsatını elde etmiş oluyor".

Elsin sen, el; varlığın sadece bir avuç içi

Zamaneye sözler

Senai Demirci

Yeter ki bu toprak kabın içinden yakarış türkülerini yükselsin. Yeter ki suskun ve soğuk dudaklar dua diye gelip insansın. Yeter ki bu küskün ve dargın yüze ümittin çiçekler dokunsun. Yeter ki çamurdan bedene sahibi bir nefes s/insin.

Sadeğinde inci neyse, dudagında dua odur. İncinin ışıkta uzaklığın beşliğinde belenmiş gibi, dua da Rabbinden uzak kalışının gurubesteler. O'na sonsuz uzaklığının kuytusunda O'nun sana sonsuz yakınlığını fışıldaması, dua incisini rahimlik eder.

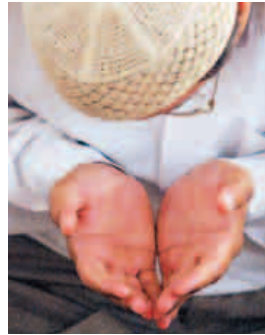
Bir şahdamarı yakınlığından emzirilir dua. Öyle yakındır ki Rabbin sana, rahmetinin sana yakınlığını senin kendine yakınlığınla anlatır. Şahdamarı sende senden içeri olan, teninden de beri olan değil midir? Öyle bir yakınlıktır ki bu insanın kendisini çağırmasına benzer yahut kendisinin bir şey istemesine. Kendisini çağırır kendisine kendi çağırısından önce cevap verir. Kendisinden bir şey isteyen de kendisinin istediğini baştan kabul etmiştir ki öyle ister.

İşte o sonsuz uzaklık safesinde, o uçsuz bucaksız gurbet denizinin dibinde, Rabbinin çağırması kendi kendine seslenmek kadar elle dokunulur hissetmelisin parmak uçlarında. Rabbinden istemeyi kendinden istekte bulunmak kadar gözle görülür bir inci eylemelisin dudakların sığağında.

Garip değil mi? İnci karantlıkta büyütüldüğü halde, ışığa eşsiz bir ırlık katmaya hazır. Seni de şaşırılmaz mı, incinin ıssızlıkta ve sessizlikte boy attığı halde birden varlığını merkeze oturtması? Öylesine bir incidir işte dua. Sakin ve sarıscı. Suskun ve konuşkan. Nazlı ve sokulgan. Uzaklığın çocuğu ve yakınlıkların anası. Öyle önceliklidir ki dua, teninde açık yara-

lar bırakır Rabbin ki, o sancılardan dua gülleri büyütürsün. Aczinle sonsuz kudretine susamamı ister. Fakrınla nihayetsiz rahmetine acıkmamı diler. Kendini kendine yeter sanmam, önce duayı elinden alıyordur ve sonsuz fakirleştirdi seni. Kendini susuz ve tok sanmam, O'na yakarma istahını giderir, O'na kulluk hevesinden yoksun bırakır seni. Öyle hatırlıdır ki yakarışın, seni rahmetinin eşliğine gözi yaşlı, boynu bükük halde getirecek günah ve pısmanklıklarını, rahmetinin eşliğine başurmaktan geri durduracak sevap ve hatasızlığından daha çok el üstünde tutar Rabbin. Öyle tatlıdır ki yalvarışın, seni aff ve mağfiretinin dergâhında ağlatıp sızlattan unutulmasını ve sürmelerini, lütf ve başına muhtak olmayacakmışın gibi müstağni kılan susturan itaetlerinden daha çok sever Rabbin.

Yeter ki bu toprak kabın içinden yakarış türkülerini yükselsin. Yeter ki suskun ve soğuk dudaklar dua dua söze gelip insansın. Yeter ki bu küskün ve dargın yüze ümittin çiçekler dokunsun. Yeter ki çamurdan bedene sahibi bir nefes s/insin. Yeter ki bu boş avuçlarda dua dua kelebekler kanatlarını. Yeter ki bu varlık safedini o inciyi içinde taşımak için giyindin. Bu dünya seferine o inciyi içinde taşıyarak için soydun. Dudagının her kıpırtısında, dilinin damagına her dokunuşunda nice incileri kâğıtsız kılan bir kıymet kazanır bu toprak bedenini.

Göğsünün her daralığında, tereddütlerinin her kımlıdığında, incecik sızlannın nefes nefes söylenmesinde, yanında, yakınlığında, kendine olan yakınlıkta da beride bir yakınlıkla Rabbinin rahmetinin eşliğinde bulursun kendini. Nefesine bürüdüğün her sızlayışta seni hem isiten Şem'i isimyle tanırısın O'nun.

Kalbının kimselere söylemez, söylese de önemsenmez her hüznüyle seni her daim önemseyen Hakîm ismiyle varısın huzuruna O'nun. Hata ve kusurların seni ezip mahcubi-

yet atesinden yaktıkça, en sessiz iç çekişlerini ciddiye alan, ayıplamadan bağışlayan, sonra hiç yüzü vurmayan, asla başa kakmayan, seveerek affeden, affettiği için adeta sevenin Afuvinin serinliğinde bulursun O'nun.

En mahrem sırlarını paylaşan, en utanç verici ayıplarını şefkatiyle örtüp saklayan, en yüz kızartıcı suçlarını sonsuz anlayışının kucağında eriten Rahîm isminin eşliğine dökersin etegindeki taşları.

Nasılsa bir gün bu safedin, bu toprak bedeninin elleri çözülecek, hücreleri dağılacak, dudakları eriyecek değil mi? Öylesine, hiç durmadan içindeki dua incisini büyütüp O'nun rahmetinin deryasına savur.

Elsin sen, el; varlığın sadece bir avuç içi. Ellerin var sadece, bir de elindekiler; elindekiler bir bir elinden kaydıgı gibi, elin de elinde kalmayacak ki... Semaya doğru açılan, varlığını duanın ayasında toplayıp söz söz yakaran Sensin. Başka bir şey değilsin; başkaca önemli değilsin ki. Başkalarının sen yokken, sen kendi yokluğuna bilmezken, varlığını hasretini bile çekmeyen ettiği "evlat duası"nın kabul edilmişliğisin. Bir duanın ete kemiğe bürünmüş halisin.

Baştan ayağa, tepeden tırnağa, hece hece, hücre hücre duasin. Duasin sadece, sadece duasin. Annen duadır. Beşğin duadır. Ninnin duadır. Servetin duadır. Mirasın da dua.

Ne kalırdı ki senden geriye, duan olmasaydı? s.demircizaman.com.tr

ESAT GÜRBÜZ

Kalıpları Kıranlar Vadisi

Dünyanın en ünlü markalarından birinin yönetim binasının önünde durmuş, binaları, insanlar, aralık ayna rağmen cömertçe kendisini gösteren güneşi izliyor ve düşünüyorum. Bulduğum sokakın ismi; "Infinity Loop". Yani "sonsuz döngü". Az bilgisayardan, programlıktan anlayanların çok iyi bildiği bir terimdir sonsuz döngü. Loop, döngü anlamına geldiği gibi trafikte kullanımla yuvarlak kavşak veya dairevi yol anlamına da taşıyabiliyor. Olayı ilginç kılan ise karşında duran binadaki şirketin ismi; Apple. Macintoshların, iPod ile iPhone'ların üreticisi, yazılım devi böyle önemli bir bilgisayar firmasının adresinin sonsuz döngü anlamına gelmesi gibi daha birçok farklı özellik ilginç kılıyor içinde bulunduğum yeri ve çevresini. En tanınmış adı ile Silikon Vadisi'ndeyim. Dünyanın en meşhur bilgisayar ve yazılım şirketlerinin bir arada bulunduğu, San Francisco'nun güney tarafına düşen ve 2.5 milyonu aşan nüfusu ile tek başına eyalet olsa ABD'nin en büyük 17. eyaleti olacak olan bir bölgedeyim.

Google denince, Yahoo denince, HP veya Oracle denilince nasıl aklınızda hemen sanal alemler, web siteleri, bilgisayarlar, yazıcılar var gelir. İşte bütün bu ünlü markaların yanı sıra daha yüzlerce, bir tarafında bölgeyi Pasifik Okyanusu'ndan ayıran, diğer tarafında da Kaliforniya'nın orta kısımlarında ayıran dağların arasında kalan bu vadiye toplanmış durumdadır. Entresan bir yer burası. İklim bütün Kaliforniya'daki gibi mükemmel tanımlanmasına uygun. Nüfusunun %40'tan fazlası ABD dışında doğmuş ve ağırlıklı da Asyalı veya Hintli. Yine nüfusun yarısını yakını üniversite mezunu, %90'a varan kısmı lise mezunu. Metrekare başına eğitimli insan sayısının en büyük oranda olduğu yer desek yeridir.

Burası ünlü markalardan ziyade, her an ortaya yeni bir şeyler çıkarabilen yapısı ve basan öyküleri ile ilginçleşmiştir. Yeni fikirleri açık kafalar, girişimsi ruhlar, normal dışı düştürüp kalıplardan sıyrılan zekalar, kamaşıkla işleme bastırıldığı götüp çözüm üretmeler, hiçbir şeyle asla olmaz demeyerek bir deneyelim mantığı ile yaklaşıp mükemmelle ulaşanlar... Burada yaşayan herkes böyle olmasa da, bu sayıların çoğunun buradan çıkması burayı benim için yeterince cazip kılıyor. Bir diğer dünya markası Stanford Üniversitesi de burada bulunuyor. Görüntüleri tıbbın ile zengin oldukları hiç anlaşılmayan bir anne-babanın ölen oğulunun adına bir fakülte yaptırarak istemeleri karşısında kendilerine inanamayan rektörlerin sebebi ile "o zaman biz de gider, bir üniversite açarız" diyerek kurulduğu anlatılan üniversite. Bu hikayenin gerçeğe çok uymadığı söylense de tamamen de asılsız olmadığı açık. İşte bu üniversitede "daha hızlı bir arama motoru nasıl olabilir?" diye başlayan bir doktora tezi olaylar yıllar önce. "Yahoo varken başka bir şey nasıl olabilir ki" kalıbından sıyrılıp düşünen kafalar şu anda dünyanın en değerli markası haline gelen Google'ın temelini bu şekilde atıyorlar.

Bir başka sıra dışı insan, gerçek babasını hiç tanımayan, kendisini evlatlık alan bir ailenin yanında büyümüş, bir üniversitelerden mezun olmaması, dünyanın etkili yöneticilerinden Steve Job da arkadaşları Steve Wozniak ile burada bir evin garajında ilk denemelerini yapmış, bir müddet sonra kendi ürettikleri Macintoshları çıkarmış ve simdilerde 4.000'in üzerinde çalışan ile bir dünya markası haline gelen Apple'ı kurmuşlardı. Böyle birçok örnek var bu bölgede. Daha birkaç yıl öncesine kadar ismini bilmediğimiz YouTube da bölgenin hemen kuzeyinde yer alan San Bruno'da yine iki genç bir garajda çalışması ile ortaya çıkmıştı.

1950'lerde ekonomik sıkıntılar yaşayan Stanford Üniversitesi'nin sahip olduğu alanlardan bir kısmını 99 yıllığına yüksek teknoloji firmalarına kiralaması ile temeli atılan bu vadedin, burada oluşan düşünce tarzlarından ve sıra dışı basan öykülerinden çıkarılabilecek çok dersler var.

Yerimiz bitti. Ben de kalıplardan sıyrılayım diyerek yazıyı uzatabilirim. Ama gazete kalıbı dediğim bizim kafa kalıbına benzemiyor. O halde duralım ve devamı haftaya diyerek bitirelim. gezginabi@zaman.com.tr

Görme ve işitme engellilere sinema derslerinin verilmesi fikri, psikolog ve sosyologlardan oluşan ve 5 kişilik bir grup olan Nar Proje Evi'nden çıkmış.

ENGELLİLER FİLM SETİNDE...

Gözleri ile duyacak, kulakları ile görecekler

EMİNE DOLMACI Bu defa film setinin konukları, sete girip çalışmaya başlayanlar, profesyonel bir ekip değil. Kimi yönetmen, kimi oyuncu, kimi kamera başında, kimi ışık ve dekor-

da. Görme ve işitme engellilerden oluşan 20 kişilik grup, kendileri için düzenlenen sinema atölyesinde bir film çekecek. Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilecek bir uygulamaya olan, "7. sanat engel tanınmaz projesi"nin mimarı Ebru Kardeşler, "Onlar toplumsal hayatta pek çok engelle karşılaşıyorlar. Sanatla kendilerini ifade etmelerini ve 'bu da mümkündür' demelerini istedik. Biz bir ilki gerçekleştiriyoruz; ancak bunun uzun soluklu olmasını istiyoruz." diyor. Engelliler için sinema atölyesi, 13 Aralık tarihine kadar devam eden 2. Uluslararası Bursa İpek Yolu Film Festivali bünyesinde gerçekleştiriliyor. Festivalde, Babam ve Oğlum filmi de ilk kez 35 mm olarak, görme ve işitme engellilerin beğenisine sunuluyor.

Görme ve işitme engellilere sinema derslerinin verilmesi fikri, psikolog ve sosyologlardan oluşan ve 5 kişilik bir grup olan Nar Proje Evi'nden çıkmış. Türkiye İşitme Engelliler Milli Federasyonu, Türkiye Kökler Federasyonu ve Bursa Engelliler Birliği de onlara destek vermiş. Konuyu ilk kez gündeme getiren Ebru Kardeşler, fikrini paylaştığı, konuştuğu herkesten olumlu tepkiler almış. Daha önce televizyon ve sinema filmlerine altyazılar hazırlayan Kardeşler'in de ilginç bir hikâyesi var: "Anneannem biraz ağır işitir. Biz birlikte televizyon izlerken tülblendini biraz geriye doğru iter, kulaklarını açar, filmin sesini o şekilde duymaya çalışırız. Bu, benim içimde ukde kalmıştı. Bunu gördüğüm zaman engelliler için bir şeyler yapmaya karar vermişim." diyor. Bir aile büyüğü öyküsünden yola çıkarak hayata geçirilen proje için, "Ülke çapına yayılması ve ticari sinemaların da bu işin içine girmesini istiyoruz." talebini dile getiren Ebru Kardeşler, konuya 'sosyal

sorumluluk projesi' olarak da yaklaşmıyor. Profesyoneller tarafından yürütülmesini istediği için yaptığı işi, 'Toplumsal duyarlılığı artırma projesi' olarak tanımlıyor. Bu tür çalışmaların hüznün tınısından çıkmasını, üretken, faal ve eğlenceli olmasını istiyor.

İŞİTEMEYENLER GÖRÜNTÜDE, GÖREMEYENLER SESTE GÖREVLİ

Bursa'da bir hafta boyunca gerçekleştirilecek olan film atölyesinde Çağdaş Sinema Oyunculuk Atölyesi ekibi ders verecek. Gazeteci-yazar Ahmet Cemal, "Düşünceden imgeye

Engelliler için yapılan sinema atölyesi, festivalin diğer katılımcılarını da bekliyor.

Bursa'da İpek Yolu filmleri

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen Uluslararası İpek Yolu Film Festivali, 7-13 Aralık 2007 tarihleri arasında kentte 100'ün üzerinde yönetmen, oyuncu ve festival yöneticisini ağırlıyor. Bir hafta sürecek olan programa, "İpek Yolu"ndan başlığını taşıyan özel bir bölüm de bulunuyor. Bu bölümde Banglades, Çin ve Hindistan'dan ödüllü yönetmenlerin filmleri

izleyici ile buluşuyor. Ayrıca, ABD, Almanya, Avusturya, Brezilya, Bosna, Estonya, Fransa, Gürcistan, Hollanda, İran, İspanya, İsrail, İsveç, Kanada, Litvanya, Meksika, Mısır, Rusya ve Türkiye'den uzun metraj, belgesel ve kısa filmler de gösterilecek. Yarışma kısmında, ilk uzun metraj filmi çeken yönetmenlerin filmleri yarışırken, en iyi film yönetmeni, 50 bin YTL ile Altın Karagöz ödülü-

görüntünün estetikliği" adlı seminer ile sinemamızın doğuşu, gelişimi ve işlevselliği üzerine bir değerlendirme yapacak. Daha sonra yönetmen ve senarist Ümit Çirak ve Kutay Sandıkcı, görüntü yönetmeni Burak Koculu, ışıkçı Oğuz Yenen, ses operatörü Emre Nişancı ve set sorumlusu Kaya Tabanlı çalışmalarına katılacak. Katılımcılar, günlük yaşamdan bir bölümü öykülenecek ve senaryoya dönüştürecek. Yazılan senaryo üzerinden gövlemlendirmeler yapılacak, daha sonra montaj ve seslendirme aşamalarından geçilecek. Son kontrollerden sonra ise film gösterime hazır hale gelecek. Bu çalışma esnasında, işitme engelli katılımcılar görsel tasarıma dayalı birimlerde, görme engelli katılımcılar ise işitsel tasarıma dayalı birimlerde yerlerini alacak.

Görme ve işitme engelliler için yapılan sinema atölyesi, festivalin diğer katılımcılarını da bekliyor. 8-13 Aralık tarihleri arasında konularında uzman eğitimcilerin ve profesyonellerin vereceği derslerden oluşan ayrı bir sinema atölyesi de düzenleniyor. Toplam 22 saat sürecek olan dersler, sekiz başlık altında işlenecek. Kurslara katılmıyolar görsel tasarıma dayalı birimlerde, görme engelli katılımcılar ise işitsel tasarıma dayalı birimlerde yerlerini alacak. Görme ve işitme engelliler için yapılan sinema atölyesi, festivalin diğer katılımcılarını da bekliyor. 8-13 Aralık tarihleri arasında konularında uzman eğitimcilerin ve profesyonellerin vereceği derslerden oluşan ayrı bir sinema atölyesi de düzenleniyor. Toplam 22 saat sürecek olan dersler, sekiz başlık altında işlenecek. Kurslara katılmıyolar görsel tasarıma dayalı birimlerde, görme engelli katılımcılar ise işitsel tasarıma dayalı birimlerde yerlerini alacak. Görme ve işitme engelliler için yapılan sinema atölyesi, festivalin diğer katılımcılarını da bekliyor. 8-13 Aralık tarihleri arasında konularında uzman eğitimcilerin ve profesyonellerin vereceği derslerden oluşan ayrı bir sinema atölyesi de düzenleniyor. Toplam 22 saat sürecek olan dersler, sekiz başlık altında işlenecek. Kurslara katılmıyolar görsel tasarıma dayalı birimlerde, görme engelli katılımcılar ise işitsel tasarıma dayalı birimlerde yerlerini alacak. Görme ve işitme engelliler için yapılan sinema atölyesi, festivalin diğer katılımcılarını da bekliyor. 8-13 Aralık tarihleri arasında konularında uzman eğitimcilerin ve profesyonellerin vereceği derslerden oluşan ayrı bir sinema atölyesi de düzenleniyor. Toplam 22 saat sürecek olan dersler, sekiz başlık altında işlenecek. Kurslara katılmıyolar görsel tasarıma dayalı birimlerde, görme engelli katılımcılar ise işitsel tasarıma dayalı birimlerde yerlerini alacak.

Katılımcılar, kurs sonunda sertifikalanı da alacak. e.dolmaci@zaman.com.tr

Bir havuz problemi olarak duygular

ERHAN ÖZDEN

ILLUSTRASYON
NECİP
ŞAHİN

Daha önce hiç düşündünüz mü, neye göre seçeriz biz? Hayatımızın her anı bize yeni yeni tercih (ve dolayısıyla da vazgeçiş) matrisleri sunarken ve biz yaptığımız her tercihle başka tercih kapılarını kapatıp bambaşka tercih kapılarına yaklaştığımız süreçte neyle seçeriz? 6 milyar insanın tercihleri doğrultusunda birbirinden farklı hayatlara doğru kapıp gittiği bir dünyada bu kritik tercihlerimize karar veren nedir? Modern psikolojinin dediğine göre bu matrisle bizi etkileyenler geçmiş tecrübeler, gelecekle ilgili endişeler, başkalarının ne yaptığı, bilgilerimiz, genelimiz, özgür irademiz olduğu kadar önemli bir "x" daha vardır. Denklemdeki bu ne olacağı belirsiz x'in adı "duygu"lardır.

Duygular, yapısı itibarıyla sıvı bir alışımdır. Özellikle grup içinde bu alışımda herkesin ayaklarının içinde olduğu geniş bir duygu havuzu misalini alır. Hatta TV, gazete bu havuzu genişlettiğe genişlemiştir. Adeta tüm ülkenin duyguları aynı suyun kimyasına göre akort edilir. Herkes bu havuza kendinden bir şey katar ve toplum psikolojisi dediğimiz şey çoğu zaman böyle oluşur.

Örneğin 10 kişilik bir grup içinde olduğunuz farz edin. Duyguların soyutluğuna ve dokunulmazlığına rağmen ortamın duygusal nabzı adeta bir matematik denklemi kadar nettir. Herkes güne başlayışından hayatının o döneminde yaşadığı sıkıntılara, söz konusu mekâna gelene kadarki trafike kadar her şeyin etkisiyle kendine has bir "duygudurum" sahibidir. Bu duygudurum hali "+" ve "-" düzleminde kendince bir yer tutar. Herkesin ortamın duygu havuzuna attığı bu rakamların ortalaması da ortamın "duygusal nabzı"nı temsil eder. Grubun ortalaması kendi duygudurumundan yüksek olan kişiler ortamı yukarıya doğru birkaç basamak artmış bir pozitiflik içinde terk ederken, ortalamadan üstündekiler de karamsarlığa doğru birkaç adım indikten sonra günlerine devam edeceklerdir.

Yapılan bir deney bu konuda bizi doğrulamaktadır. Deneyi başlamadan önce 2 deneye o anki "duygudurum"larını tespit için bir anket uygulanmıştır. Daha sonra bir süre bir odada yalnız bırakılan deneklere deney sonunda bir anket daha uygulanmış ve ikisinin de duygularının birbirinden etkilendiği ve birbirlerini aşağıya veya yukarıya çektikleri, yani birbirlerinin ortalamasına yaklaştıkları görülmüştür.

DUYGU DOMİNANLARI

İşte birlikte yaşadığımız ve içine girdiğimiz gruplar içinde paylaştığımız bu duygudurum havuzlarına bazılarının herkesten daha fazla etki eder. Söz konusu bazıların duygulan etrafındakilerden daha fazla ortama artı veya eksi yönde tesir eder.

Biz bu profildeki kişilere "dominant" deriz. Bu duygu dominantları sizin duygularınız üzerinde herhangi birinden daha tesirlidirler. Bu onların doğal yeteneğidir. Ve bu bir lider özelliğidir. Toplumlar şekil vermiş karakterlerin ortak noktasına baktığımız zaman her şeyden çok duygu dominantlıklarının parladığını görürsünüz. İşte son zamanlarda iyiden iyiyeye yüksek sesle ifade edilmeye başlanan "duygusal zeka" dedikleri şey de bu kişilerin bu yöndeki dominantlıklarını ifade etmek için kullanılan bir kavramdır.

BİRKAÇ DUYGUSAL ZEKÂ FİGÜRÜ

Çok uzağa gitmeyin, dönüp okul hayatınızı hatırlayın. Sınıf içinde resmi hiçbir statüsü olmamasına karşın herkesten daha fazla sözü geçen, adeta gizli bir konsensüsle lider seçilmiş birileri yok muydu? Peki artısı neydi onların; zekası mı, basansı mı, güzelliği mi? Cevap insanın duygularını etkileyebilme ve bu sayede de onları yönetebilme kabiliyeti dedikleri duygusal zekâlarında saklı.

"Size ölmenizi emrediyorum." diyen Mustafa Kemal, sizce bir duygusal zekâ yıldıza değışe nedir? Bu cümlemin şuuraltı profiline dikkat edin, nereye dokunmaktadır? Karar mekanizmasının sihirli eline, duygulara dokunmaktadır. Ya da Hiroşima'ya düşen atom bombasından sonra harakiri yapan halkına hitap eden Japon kralının halkına yaptığı çağ değıştirici hitabını hatırlayalım: "Önümüzde iki seçenek var. Biri harakiri yapmak ki buna karar verirsiniz ben de size katılacağım. Diğeri; askerî gücü-

ne yenildiğimiz ABD'yi ekonomik platformda yenmek." Bu duygusal etkinin, kitlelere hedefe kilitlemenin tesir gücünü Japon halkında bugün bile görüyor değil miyiz?

Ya da gelin günlük hayatımıza bakalım ve TV'leri açalım. Arkalarındaki duygu yöneticilerini takdir etmemek mümkün mü? Programlara bakın; iki önemli duygumuz (siddet ve cinsellik) katıp ötüne gitmeye çalışıyor mu? Kadın programlarını hatırlayın, Sabah Sabah Seda Sayan, Serap Ezgi, vb., konuk ettikleri mağdurlara karşı içimizde titreyen yüksek duygu nabzının üstüne basarak reyting adındaki kutsal ütopya(!)ya ulaşmıyorlar mı?

Veya maçlar. Sadece 22 kişinin bir yuvarlak nesneyi iki direk arasından geçirmeye mesele, nedir bu kadar kopan fırtınalar, yorumlar, 70 bin kişilik statılar! Sahada dönen meşin yuvarlaktan başka grup psikolojisi, karşı grubu ezme, yücelme ve de buna bağlı siddet duygulanı olamaz mı?

Görünen o ki ruhunuza sızma kabiliyetleriyle meşhur olan duygusal zekâları parlak kişilerin tarih sahnesinde çizdikleri figürleri daha çok seyredeceğiz. Hatta seyretmekle kalmayacak, bize verdikleri rolü en güzel şekilde oynayacağız. erh.ozden@gmail.com

YELDA EROĞLU

Ev meselesi

Şeytan diyor as bir "Yazanız ev taşımakla meşgul olduğunuz için ne yemek yemeye ne de yazı yazmaya vakit ayıramamakta hatta kendisine ulaşamamaktadır" tabelası, otur. Ya daha beter bir şey başımıza gelirse de ben az beter şeyler için izmini çil paralar gibi harcamış olsam gelecek endişesi elimi kolumu bağlıyor işte, asanıyorum tabelayı. Ha öyle kimi kimi insanlar ve kimi kimi yazılar gibi bağlamsızlığıyla asude, hayatın anlamı lafları defterim de yok ki bir kuple o sayfadan bir buse kapak arkasından yazı toplaçayım. Sürüne sürüne yazıyorum.

Sürüne sürüne ev değıştiriyorum. Benim hayatta en bir korktuğum şeylerden biri ev değıştirmektir; bu yüzden hemen hemen yılda bir taşınıyorum. Kendini gerçekleştiren kehanet diye bir teori vardır; bir şeyin olmasından ne kadar korkarsanız o şeyin olması için gerekli zemini kendi ellerinizle döşersiniz. O hesap.

Bu ev meselesi benim öğrencilik yıllarıma mütemediyen kan doğramıştır. Ev iyidir, ev sahibi anızdır. Ev sahibi şeker gibi insandır, ev dökülür. Her şey fevkaladedir; tak partitme işinden atılır. İnsanın ruhunu unufak eden bir numaralı olay işten atılması ikincisi de evden atılmadır; üstlerine tanınmam.

Ev meselesinden öğrendiğim ana kural; o kadar iyi bir şey olsa bile düşmez. Böyle efsane evler olur öğretilir; siz kat kanaat para-

nıza derme çatma mutfaklı, yeri penceresiz, mutlakla ısıtma sistemiz bir eve kapağız atamaz bir arkadaşınız alır sazi eline; "Ya niye acele ettin, bizim sokakta kombili nefis bir evi bunun yan fiyatına verdiler" felan. Bu arkadaş profesyonel işkenceci ya da basitçe yalnızca değışe siz mütemediyen şanssızınız demektir.

Bu şanssızlık bir yerden sonra öğrenilmiş

caresizliğe döner; ev arama standartlarınız bile vurur ve bulduğunuz deliğe kafanız sokacak, iki parke gördünüz mü ayılıp bayılacak kavama gelirsiniz. Ben ve yine böyle bir arkadaşım, ev bakmaktayız geçen hafta. Emlakçı bizi eve sokmak sokmaz hipnotize oldu; odalar parke, hiii banyo fayanslan künk değil, amanun mutfakta dolap var diye sayılmaktayız. Ayrıca ev kom-

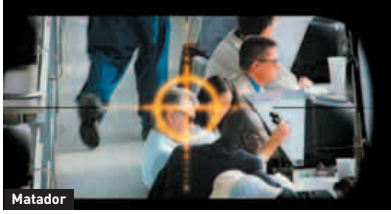
buli ki biz ağlayarak yüz sürmek istiyoruz o alehte. Ben derhal tutulum oldum. Bu arada duvarda bir rutubet belirtisi mi varmış, odalardan biri güneş almıyor muymuş göreceğiz gözümüz yok. Emlakçı elime kalemi tutuştursa oracıkta basacağım imzayı. Beni dizginlesin diye yanından götürdüğüm Ayşe bu esnada mutfakın kollarını oksamakta. Çıkışta kendimi dizginleyip, filmlerden, kitaplardan gördüğüm gibi "Biz biraz düşünelim" yaptım. Çay içerken aklım başıma gelir gibi oldu. Biz ne anlanız lan evden dedim Ayşe'ye, bir bilen gelsin değeri değeri değeri.

İşte bir başka arkadaşın keskin gözlü, becerikli annesi geliş teftiş etti ortalgı. Duvarda bir kabarcık varmış; ev sahibine bastırıp oranın taminatını başlattı. Bahçenin üstüne tente gerektiğini fark etti, mutfaktaki sinsi kusurları işaret etti, boyanması gereken duvarları mimledi felan. Benim beceriksizliğim ve alıkığım kadıncığının öyle içine dokundu ki, "Sakin benle konuşmadan eşya alma" diye sıklamayı da ihmal etmedi.

Her beceriksiz insan gibi ben de becerikli insanların himayesine greyim, beni yönlendirenler, işinler kaksınlar çok severim. Hele de ev meselesinde. Ailenizden, becerikli anne babanızdan ayrıldığınız, bir tuhaf bir saçma bir köti evlerden ev değıştiğiniz şu yaşlarda hepimize böyle bir himaye dilerim ayse. Yoksa da çıkarmayın burnunuzu yurttan. O kadar. y.eroğluuzaman.com.tr

İyi Geceler Öpücüğü

Matador

Suikast Çemberi

Son Ültimatım

Bay ve Bayan Smith

Collateral

Ne kadar suikast, o kadar hasılat!

BURÇIN
S.YALÇIN

Travis Bickle'yi sıkı sinemaseverler iyi bilir. "Taksi Şoförü'nün biçkin delikanlı New York'u 'ahlaksızların' elinden kurtarmaya soyunmadan önce başkan aday Charles Palantine'a suikast düzenlemekten geri durmuyordu. Bunun karşılığında para alacağı bir 'abis' kuşkusuz ki yoktu. Dileyen can sıkıntısından, dileyense yalnızlıktan diyebilir, sonuç olarak Travis toplumdaki kir ve poş Palantine'ne'nı kanını aktararak temizleyebileceğini sanıyordu. Halbuki onun tersine ne işi kârli bir ticarethane çevirmiş o kadar sinema karakteri var ki!

Kimi filmler bizi dogrudan tetikçilerin dünyasına sokuyor, o dünyanın, o işin bir parçası yapıyor, onunla özdeşleştiriyor... "Léon"u hatırlayın, psikopat polis Stansfield tarafından öldürüldüğü an için çiz emeyen, giderek gözyaşı dökmeyen kaç sinemasever dolaşıyorudur aramızda? Taş çatlasın bir ansansör dolusudur, daha fazla değil... Oysa küçük Mathilda'ya tetik çekmesini öğretecek kadar ileri giden de o değil midir? Sinemanın gücü galiba tam da bu: Ahlakı sınırlarımızı çoğu zaman allak bullak etmek...

Bir başka heyecanlı gerilim örneği olarak, ismiyle müsemma "Shooter/Tetikçi" filmini hatırlayalım. Mark Wahlberg'in oynadığı filmde, Afrika'daki görevinden döndükten sonra bir anda kendisini hükümet için bir komponun ortasında bulan bir asker eskisinin hikâyesi anlatılıyordu. Bir tetikçi, bir başka tetikçinin kıldığı ortallığı toparlıyordu diyelim kabaca.

İster yüzlerce metre mesafeden önemli devlet adamlarını yere indirsinler, ister susturucuyla yakın mesafeden işlerini görsünler, tetikçiler, keskin nişancılar ve suikastçılar her daim sinema sanatının favorisi olmuştur. Ne var ki, kimi filmler de o hayatın ne meşakkatli yollardan geçtiğini hatırlatma işlevi görmekten geri durmazlar.

İşi sakaya vuran örnekler yok mu? E olmaz mı! Yine yakın tarihli bir başka filmi, "Matador"u buna örnek verebiliriz. Bond'luga soyunduğu andan itibaren o imajı yerle yeksan etmek, kendisiyle alenen dalga geçmek için hiçbir fırsatı kaçırmayan Pierce Brosnan, bu filmde karizmatik bir tetikçiden sulugöz bir zavallıya dönüşen karakterini kusursuz biçimde canlandırdı. Yasa dışı olarak faaliyet gösterenler de kimi zaman tetikçileri besleyen eller bizzat devletin içinde yuvalanmış oluyor. Örneğin üçüncü filmi "Son Ültimatım"u yeni izlediğimiz Bourne serisi daha önce de birkaç kez işlenmiş 'devlet içinde çete' konseptini ele alıyordu. Tek farkı, kahramanımızın aslında bir tetikçi olduğunu hatırlayabilmesi için tam üç film geride bırakması gerekiyordu. Yani avcı bu işleme boyunca av konumundaydı. (Gerçi 'onu avlayabileceğini' düşünüyorduk!)

Devlet için çalışanlardan devam edelim. Hatta bu kez örneğimiz bir kadın olsun. 1997 yapımı "The Long Kiss Goodnight/İyi Geceler Öpücüğü"nde Geena Davis basbayağı Amerikan hükümeti 'özel hareket' tarafından yetiştirilen bir tetikçiye dönüşüyordu orada da.

Bir de tetikçiler arasındakı kapışmalar var ki, bunlardan da kimi zaman bir satranç mücadelesi misali, heyecanlı filmler doğabiliyor. 1995 tarihli "Assassins/Suikast Çemberi"nde Sylvester Stallone 'iyi', o günlerde henüz Hollywood'da tıfalkı günlerini yaşayan Antonio Banderas ise 'kötü' tetikçiydi. Film için "boynuzun kulağı geçme çabası" dersek yanlış yapmış olmayız. İki yıl önce izlediğimiz Brad Pitt ve Angelina Jolie'li "Bay ve

Bayan Smith"e ne demeli peki! Yani tamam, insan böylesine illegal bir mecradan beslenen bir iş yapınca elbette çevresindekilerden bunu saklayacak. İyi güzel de, insan bu devirde kansına bile güvenemeyecek mi? Nitekim kar-koca her akşam aynı yaşta baş koymalarına rağmen, sabah her ikisi de birbirlerine çaktırmadan o yastığın altından tabancalarını çıkıp işe gidiyorlardı. Vedalaşmalar, iyi çalışmalar dilemeleri falan... Fakat bir gün 'işverenleri' birbirlerini öldürmelerini isteyince işin rengi ne oluyordu dersiniz?

Tetikçi deyince insanın aklı ister istemez Bayken Kennedy suikastına şöyle bir uğruyor. Oliver Stone'un "JFK" filmi de bu suikastın perde arkasını korkusuzca araştırın savcının (Kevin Costner) gerçek çabalarına odaklanıyordu.

Amerikan başkana suikast kontenjannın bir diğer film de "In the Line of Fire/Ateş Hatında" idi. 1993 yapımı filmde Clint Eastwood başkana göğüstünü siper eden bir koruma görevlisi rolündeyken, usta aktör John Malovich ise başkana suikast düzenlemeye kararlı psikopatı canlandırdı.

Tom Cruise gibi bebek ciltli, yumuşak tenli bir aktör bile bu furyadan eksik kalır mı hiç? Michael Mann'ın stilize suç filmi "Collateral"da kurt gibi kurnaz bir tetikçiydi o da.

Şurası kesin: Öyle ya da böyle tetikçilik, keskin nişancılık sinemada epey para getiriyor. Ama gene de o susturuculu silah bizim elimizde duracağına, film kahramanlarımızın elinde iş görsün daha iyi! Sağaltma, boşaltma ihtiyaç duyduğumuz aralarda en iyisi en yakındaki bir sinemaya kosmak...

Kurbana gün saymaya başlayın

Sizin için sıkıntılı haftalar başladı değil mi? Yaklaşan Kurban Bayramı bakıyorum da sizi tiremeye yetti. Bu dönem arzularınız peşinden gitmeye kalkışmayın, çünkü sizin ipe bağlanmış dönerimiz yaklaştı. Bir parça dağıtma ve çözülme yaşayacaksınız, Kurban'ı atlatırsanız rahatlırsınız. Sabredin...

Sabırsız KOÇ

21 Mart-20 Nisan

Danaya ortak girmek

Bu ve önümüzdeki hafta ortaklık işleri gündemimize girecek sevgili Boğalar! Bilirsiniz ki bu topraklarda 'ortak danaya girmek' diye bir sözler vardır ve Kurban Bayramı dolayısıyla da bu sözü çokça isteyeceksiniz. Sakin moralinizi bozmayın, en iyisi sizin de imkânınız varsa siz de danaya girin ve kendinizi güvende hissedin. Korkularınızla ancak böyle baş edebilirsiniz.

Uyşuk BOĞA

21 Nisan-20 Mayıs

Dedikodu KIZLAR

21 Mayıs-21 Haziran

Faili meçhul bilgi notu

Bugünlerde önünüze iş ortamında gelen dosyalara dikkatli bakın. Faili meçhul bir bilgi notuna kurban gidebilirsiniz zira. O yüzden hayat bilançosu yanınızda hazır bulundurun ve kişisel gelişiminizi destekleyen kurslarda staj yapın. Dedikodu bir tip olduğunuz için güze ve etikli konuşma kursları tam size göre...

Sarsak YENGEÇ

22 Haziran-22 Temmuz

Zumzuğumu çıkarım

Astrolojiye olan bir parça inancım var, onu da kaybedersem müsebbibi sizsiniz. Bana taammüden cinayet işleteceksiniz ya. Arkadaş sizin sırtınızın kabuğu gibi kalbinizin kabuğu da epey sertmiş! Dargın olduğunuz arkadaşlarınıza barışın artık, yeminneheen söylüyorum zumzuğumu çıkarım. Bu ne lahana tursusunun perhiz salatası ya?

Kabahdayı ASLAN

23 Temmuz-23 Ağustos

Freudyan bakışlar...

Bu hafta arsan soğuklarla birlikte daha bir yorgun altna çekilecek ve kendinizi baş başa kalacaksınız. Disardan duyduğunuz sesler her ne kadar sizi korkutacak olsa da bu gecici durumun ardından kendi antropolojik değerlendirmenize üzerine kafa yoracakınız. Yatın içinde bulunduğunuz durum, yaşadığınız tezatlklar sizi şaşırtmasın. Zira uzun zamanlar kendi kuyruğunuzdan bile habersiz yoktu. Düzeleceğinizi sanıman ama en azından ırlatmayın yeter!

Kontacı kapat, farları aç

Size iyilik güzelik, rica filan yaramıyor. Emir almayasınız er kişiliğiniz nedeniyle her şeyi emir komuta zinciri içinde yapmaya devam ediyorsunuz. Eđer askeriyede çalışırsanız kısa sürede terfi edersiniz pasam. Ama sivil hayatta, ihhah yemiyor. Halâysı şimdi dedikoterli yapın ve bu sahayı ter edin. Dur! Kontak kapat! Far söndür! Aracın! Arkana bakmadan yürüüüü...

Kurumtulı BAŞAK

24 Ağustos-23 Eylül

Dengesiz TERAZİ

24 Eylül-23 Ekim

Msn değil huzur ver

Yine kendini msn ortamlarına kapırmışsı gidiyorsunuz. Bilgisayar yetmiyormuş gibi bir de cep telefonu! Mesajlar göndermekten yok mu? Deli olucam yıl Yaurucum parmaklarımda değil ağzında konuşuyorsun denesen bir, İletisimin yazılı değil sözlü ortama çeksen... Yani çevrene ve bana verieceksen huzur ver, msn'ni verme!

Kıfayetsiz muhterisler

Sizin gibi ilmini kalveden ifranını caddeden alan bir nesil için burada dil dökme çabam bile dileğim anıyorum. Ancak bunun ben gerim gerim geldiğini hatırlatırım. Elimde TMSF yetkisi olsa yemin ediyorum dalarmı gezegeninize, ne var ne yok açık artırmaya çıkarırım. Ne dik kafalılığınza ne oraya buraya savduğunuz boynuzlarınıza bakırım. Gerekirse bedava verir kurtulurum.

Zehirli AKREP

24 Ekim-22 Kasım

Her canlı block'u tadacak

Ahtığın palavraları, salladığınız yörünan alt alta koysanız Fizan'a yol olur. Pinoşy'nun burnu sizin uzayan burnunuz yanında soğan çücüğü gibi kalır. Gördüğüm kadarıyla şimdi de bir blog varmış gibi, blog blog geziyorsunuz internete. Her canlı blog'u tadacak diye kural mı var ki kendinizi parçalıyorsunuz. Sanal alemde bir yere kadar yani...

Palavracı YAY

23 Kasım-21 Aralık

TMSF olur satırım

Güneşin burcunuzda olmasından aldığınız şımarıklıkla canlılık ve girişim arzusunun kapısını açtım. Ancak bunun ben gerim gerim geldiğini hatırlatırım. Elimde TMSF yetkisi olsa yemin ediyorum dalarmı gezegeninize, ne var ne yok açık artırmaya çıkarırım. Ne dik kafalılığınza ne oraya buraya savduğunuz boynuzlarınıza bakırım. Gerekirse bedava verir kurtulurum.

Dikkafalı ÖĞLAK

22 Aralık-20 Ocak

Tereleli KOVA

21 Ocak-19 Şubat

Evren düzenli, eviniz dağınık

Su geniş evrende bile düzensizliğe ve rastgeleliğe yer yokken siz nasıl bu kadar başınıza büyük olabiliyor ve kaotik bir düzensizliğe duçar oluyorsunuz anlamıyorum. Evde yapılacak ütüler, bulasık makinelerine konulacak bulasıklar, asılacak perdeler, yakanak gysiler, yapılacak işler varken hepsini bir kenara bırakıp nasıl hâlâ gezmeye, sinemaya gidebiliyorsunuz anlamıyorum ya. Sizi değme psikyatristler çözemeyen, ben niye uğruyorum ki?

Yükselen burcunuz ihanet ediyor

Farkında değilsiniz ama uzun zamandır ihmal edip durduğunuz yükselen burcunuz size ihanet ediyor. İmza: Bir dost... Eh ihmalin ihaneti doğurması kuvvetle muhtemel bir teordir. Dıyeceğim o ki hemen yükseleninizin kulağını çekin, olmadı karsınıza oturup bir güzel konuşun. Eđer yükseleni öldüğü yere kadar yükselmezseniz bir birlik olarak derinlere dalın. Yatın yalnız takilin...

Sefilı BALIK

20 Şubat-20 Mart

HİT PARÇALARIN ARANJÖRÜN 'UNUTAMAM' ŞARKISI YOUTUBE'U SALLIYOR

Onu bir tek ezan durduruyor

Mustafa Ceceli, genç ve başarılı bir aran-jör. Ama son zamanlarda onu yorumcu-luk özelliğiyle de tanımaya başladık. Enbe Orkestrası albümünde seslendirdiği 'unu-tamam' isimli Sezen Aksu şarkısı, youtu-be'da yüzbinlerce kişi tarafından dinlen-miş. Başka bir alanda eğitim almasına rağmen, müzikten kaçamadığını söylüyor.

ALİ PEKTAŞ

FOTOGRAF
TURGUT
ENGİN

Radyoda, televizyonda, so-kakta... Son birkaç gündür Türkiye 'Unutamam' isimli şarkıyı dinliyor. Müzik ka-nalları ve radyolarda en çok istek alan şarkı, youtu-be adlı internet sitesinde

yüz binlerce kez tıklandı ve rekora doğru koşuyor. Söz ve müziği Sezen Aksu'ya ait olan şarkı, aynı zamanda geçen hafta yayın-lanan ENBE Orkestrası albümünün çıkış parçası. Şarkıyı ise 26 yaşında genç bir sa-natçı yorumluyor. Adı Mustafa Ceceli, mü-zik dünyasında bilinen ismiyle 'Hacı'. Unu-tamam'da ilk kez bir şarkıda sesini duydu-ğumuz Ceceli, aslında yaptıklarıyla birçok gence örnek olabilecek genç ve başarılı bir aran-jör. Sezen Aksu'nun İkili Delilik, Gide-mem ve Hükümsüz; Kenan Doğulu'nun Çakkıdı, Aklım Karıştı; Burak Kut'un Komple; Emel Müftüoğlu'nun Eglenilecek Kızlar Evlenilecek Kızlar, Altın Kafes gibi son yıllarda dillerden düşmeyen şarkıların düzenlemesi Ceceli'ye ait. Yetenekli ve genç müzisyenin marifetleri bununla da bitmiyor. İyi derecede piyano, gitar ve keman çalan Ceceli, dizi müziği yapıyor; müziğini yaptığı dizide bir aran-jörü oynuyor. Veterinerlik fa-kültesini üçüncü sınıfta bıraktıktan sonra yeniden sınava giren Mustafa Ceceli, şu an işletme okuyor. Ozan Doğulu daha sonra da Sezen Aksu ile tanışması onun hayatını değiştirmiş. On parmağında on marifet bu-lunan ve müzik yaşantısında Onno Tunç'u kendisine örnek alan genç sanatçı ile müzi-ğini ve çalışmalarını konuştuk.

Müzik hayatınız nasıl başladı ve devam etti?

Ben çocukluğumdan beri aslında müzikle uğ-raşıyorum. Hani tencere tava çalarak başla-dım derler ya bazılar, benimkisi de biraz öyle oldu. 6-8 yaşları arasında klasik piyano eğiti-mi aldım, bundan sonra yeniden bir müzik eğitimi almadım. Her müzisyen gibi orkes-trada kaldım; üniversitede bazı gruplarla sahneye çıktım. İstanbul'a geldikten sonra profesyonel müzisyenlerle tanıştım ve 2003'ten beri de aran-jör olarak piyasada ça-lışıyorum. Kenan Doğulu'nun "Aklım Karış-tı" şarkısı benim düzenlediğim ilk parçadır.

Müzisyen olmak eskiden beri aklınızda var mıydı, yoksa kader mi?

Hem kader hem de benim tercihim. Bir kere her şeyin bir çizgi doğrultusunda geliştiğine ve Mustafa'yı Mustafa yapan güce sonsuz inan-cım var. O noktada kader diyebiliriz; fakat müzikle uğraşmak çocukluğumdan beri istedi-ğim bir şey. Başka bölümlerde eğitim almama rağmen, müzik sürekli hayatımda olduğuy için ne kadar kaçarsam kaçayım sonunda ona ya-kalanyorum. Müziği hobi olarak da sürdürü-bilirdim. Artık meslek olarak müziği seçtim ve hayatıma müzikle devam etmek istiyorum.

İlk kez bir şarkıyı yorumladığınızı duydu...

Bu, planda hiç yoktu. Aslında şaşkınlıkla izli-yorum gelişmeleri. Klip yayınlanalı birkaç gün olmasına rağmen günde defalarca çalıyor, in-ternet sitesi youtube'da yüz bine yakın kez izlenmiş. Bunların birkaç günde meydana gel-mesi çok şaşırtıcı. Genelde insanlar çok be-ğenmiş, bu gerçekten çok hoş bir şey. Yaptığı-mı iste anılmayı tercih ederim. Aran-jör ola-rak da elimden geleni yaptım. Yorum hiç be-sapta yoktu, kafamın ucundan köşesinden bi-le geçmedi. Kendi kendime mirıldandım her insan gibi. Sonuçta bu güzel şarkıyı yorumla-mak bana nasip oldu, mutluyum.

ENBE orkestrası albümüne nasıl girdiniz? 'Unutamam' aran-jesini yapmak istediğime ve üzerinde çalıştığım bir besteydi. Behzat Gerçekler şarkıyı dinlemiş, bu şarkıyı be-nim yorumlamamı ve orkestra albümünde yer almasını istedi. Ben bunu çok dü-şündüm ve başta cesaret edemedim. 'Tür-kiye'de önemli sanatçılar, ses yorumcuları varken onların yanında kalkıp benim şarkı söylemem söz konusu bile olamaz' diye

Mustafa Ceceli

Sezen Aksu ile tanışma hayatını değiştirdi

Onunla tanışmak çok büyük bir nasip ve bir vesiledir be-nim için. Müzik konusunda ufukumu açtı benim. Tek bir anlamda değil birçok anlam-da açılım oldu hayatımda. Sezen Hanım bir parça olu-sumundan son ana kadar her anında bize olumlu fikir-lerle gelir. Fikirlerimiz çok aciktir. Hiçbir zaman ben şarkımı yaptım köşeme cek-iyleyim, demez. Bizlerle be-ra-ber yirmi dört saat stüdyoda. Tabii etkilendiğim başka sa-natçılar da var, mesela Ozan Doğulu, onun da düzenleme-leri, özellikle eskiden yeniye geçişte pop müzikte çok önemli bir yeri var.

düşündüm. Ama daha sonra onların cesa-retlendirmeleri ile kabul ettim.

Bundan sonra yorumcu olarak da görece miyiz sizi?

Evet şimdi bunu ciddi ciddi düşünüyorum.

Kendinize ait bir albüm yapacak mısınız?

Şu anda aran-jör olarak hizmet vermekten çok mutlum. O başka bir haz, işin mutfuğunda olmak, orada çalışmak bir şeyler katabilmek... O yönde çalışmaya hep devam edeceğim; bir albüm yapmas da devam etmeyi düşünüyö-rum. Ama albüm için erken sanırım çünkü da-ha konsept seçilmedi kafamda, şekillendi-ğinde sanırım bir albüm yapmam gerekiyor.

Müzik piyasası biraz kaygan, bu ortamda kendinizi nasıl koruyacaksınız?

Bugüne kadar hep piyasanın içinde bir 'du-ruş'unun olmasına gayret ettim. Bir renk oluşturdum. Kendime ait inançlarım ve kut-sallarım var. O yüzden beni etkileyeceğini zannetmiyorum. Neysem o olarak devam et-meye çalışacağım. 'Başarılanızi anlatmayın, başarısızlıklarınızdan ders alın.' diye bir söz var. Bu başarıya da 'ben yaptım, ben ettim' demeyeceğim, çünkü iyi bir şey yaparsanız insanlar zaten takdir edecekler. Bundan son-ra daha iyilerini yapmaya çalışacağım.

Hacı olarak çağırılıyorsunuz...

Hacı ismiyle çağırılmam bazen komik şeyle-re de sebep oluyor. Eve mektup geliyor me-sela Hacı Musti diye. Bana soruyorlar 'Hacı sizin dedenizin adı mı, göbek adınız mı?' di-ye. Bakıldığında bu aslında eski bir gelenek, hacdan dönenler birbirlerine hacı diye hitap eder. Piyasada da bir hacı olmadıy için in-sanların da hoşuna gitti ve herkes böyle hit-ap etmeye başladı. Ben çok büyük bir keyif alıyorum ama çok büyük bir ağırlığı var.

Çoklarında olmayan, 'kendinize ait bir du-ruş'unuz var...

Aslında tamamen o içsel bakışla alakalı bir şey. Bizi biz yapan güç çok ortada. Bir sis-tem var, mümkün meretebe bizim için ne yazıldıysa biz onu oynuyoruz. Bunun farkı-na varmaya çalışıyorum ben, bunun farkına varmaya çalışınca da çok benlikten uzak durmaya çalışıyorum. Yaratan'a inandığım için, benlikten uzak durmaya çalışıyorum, bu bir gayret. Maneviyat çok önemli. Bunu kendi içimde yaşamaya çalışıyor ve anlat-mamaya özen gösteriyorum. Yaptığım işle anılmak isterim, sonuçta bu insanın ken-diyle ilgili bir durum. Manevi dinamiklerin muhakkak başında çok büyük payı var, biz hep hayırlısı neyse o olsun deriz. İhtiras ta-sımazsanız her şey çok kolay oluyor.

Popüler olmanın sizi değiştireceğinden ko-ruyor musunuz?

Bu soru zaman zaman aklıma geliyor. Buraya kadar değerlerimi koruyarak geldim, bundan sonra korumaya gayret edeceğim. Birçok şeyi kendi içimde yaşamaya çalışıyorum.

Sezen Aksu ile birlikte çalışıyorsunuz, yaşı-dığınız ilginç bir anı var mı?

Sezen Hanım sahnede bunu anlattığı için çok rahat anlatıyorum. Stüdyoda çalışırken ve tam da konsante olmuşken ben ezanı duydum ve her şeyi kapattım. "Hacı nice durdu?" dedi, "Ezan okunuyor!" dedim. Genelde ezan duy-duğumda mutlaka her şeyi durdururum, bir alışkanlık. Sezen Hanım da bana "Çalışıyoz, çalışmak ibadettir." dedi, sonra devam ettik.

Bazıları inanc ve ibadetin gelişmeye ve ça-lışmaya engel teşkil ettiğini söylüyor, siz ne düşünüyorsunuz?

Modernleşmeye bu kadar açık bir inanç sistemi yok bence. Zaman geçtikçe, bilim daha çok geliştikçe biz daha iyi anlıyoruz.

Ben bu düşüncelere katılmıyorum, gayet modern hayat yaşayıp, bunları da yaşaya-bilir, yerine getirebilir bir insan. Çünkü bir sürü vaktimiz var. Kesinlikle belli bir kuru-na veya görüşe bağlı değilim. Herkese çok büyük hoşgörüyle yaklaşıyorum, çalıştığım yerde Türk olmayanlar da var, gayri-müslim olanlar da var, hepsine aynı mesa-fede, aynı hoşgörüyle yaklaşmaya çalışıyo-ruz. O zaman her şey kolay oluyor. Herkes düşüncesinde ve inancında serbesttir. Say-gı gösterirseniz saygı görürsünüz.

Müzikle ilgili gençlere tavsiyeleriniz var mı?

Müzikle uğraşan, bu yolda ilerleyen arka-daşlara da tavsiyem teknolojiyi çok iyi takip etmeleri ve sürekli kendilerini yenilemeleri. Çünkü her şey çok hızlı geliyor. Tüm dün-ya müziklerini dinlemelerini tavsiye ediyö-rum. Türkiye'de yaşayan, vefat etmiş çok bü-yük müzisyenler var. Yeni dönemde, eski dönemde... Ben fırsat bulduka hepisini ince-liyorum. Bu benim uyguladığım bir sistem.

Sizi etkileyen müzisyen kimlerdir?

Ben en çok etkileyen müzisyen Onno Tunç'tur. Çünkü Türkiye'de Türk müziği-yle Batı müziğini mükemmel bir zemine birleştirmiş. Kültürleri çok iyi biliyor. İçeri-sinden her türlü kokuyu duyabiliyorsunuz. Ben onun şarkılarını hâlâ inceliyorum, ders kitabı gibi alırım, anlamaya çalışırım müm-kün meretebe. Tabii bir de Sezen Aksu var. O da beni derinden etkilemiştir.

Müzik adına hayallerin neler?

En büyük isteğim ise bizim parçalarımızı ve enstrümanlarımızı başka bir formatta mu-hakkak dünyaya açmak. Şu anda tüm dün-ya incelediğimizde hepsinde etnik figür-ler var. Kendi müziğimizden uzaklaşma-dın, kendi müziğimizi biraz daha modern bir havada dünyaya yaymak istiyorum.

MODACILAR SOKAĞA MESAFELİ

RAHİME SEZGİN

FOTOĞRAF AP

Vaktimizin çoğu dışarda geçiyor. Her gün "acaba bugün ne giysem?" diye düşünmüyemiyoruz hemen hemen yok. Günümüzde görseleğin yok sayılmayacak kadar önemli olduğunu dü-

şündüğümüzde bu iş daha farklı bir işkenceye dönüşüyor. Durmadan çılgınlar gibi alışveriş yapıyoruz, yeni yeni cicileri dolabımıza kazandırıyoruz. Farklı olmak, güzel görünmek ve bir o kadar da rahat olmak istiyoruz. Bunun için de kendimizi rahat hissettığımız kıyafetleri tercih ediyoruz. Öyle klasik giyinip tabiri caiz ise kokos (!) olmaya tahammülümüz yok. O yüzden kendi modamıza oluşturunuz. Yani eskisi gibi modanın sokağı etkilemesine izin vermiyep biz modayı etkiliyoruz. Dünyada kendini gösteren bu eğilim Türkiye'de de rahat görüyor. Vitrinlerde elbiseler, topuklu ayakkabılar, etekler, ceketler kendini gösterse de daha çok seyirlik olarak kalıyor. Jean, parka ve spor ayakkabı sokak modasının vazgeçilmezleri arasında baş sırayı koruyor.

Sokakta nelerin ön planda olduğunu, değişimin nasıl gerçekleştiğini anlamak için şehirlerin kalabalık caddelerindeki insanların kıyafetlerine göz atmak gerek. Nişantaşı, Kadıköy, Taksim'de dolaşırken birbirine benzeyen kıyafetler giyen insanlara rastlamayacağımız yok. Nişantaşı'nda moda, ünlü markaların kombineleri bir araya getirilerek oluşturuluyor. Burberry mont, Harley Davidson bot, gri eşofmanlar, şapka takan san saçlı birçok kişiyi görmek mümkün. Taksim'de ağırlıklı olarak siyah tişört, dar pantolonlu, dama desenli Converse ayakkabılarını giyen, saçları bolca jölye batırılmış ağır makyajlı insanlar göze çarpıyor. Kadıköy'de ise daha çok rastalı saçlı, gitar çalan insanlar sokak modasının dilini oluşturuyor. Sokak modasını daha çok metro-politelerde yaşayan 20-25 yaş arası gençlerin eğilimleri belirliyor. Fakat orta yaş ve üzeri insanlar da artık eskisine oranla bu moda da daha çok iltifat gösteriyor. Kimi modacılar bu akıma destek olup tasarımlarını bu yöne kaydırırken kimi modacılar da zevksiz ve kimliksiz olarak değerlendiriyor. Yılların modacıları Yıldırım Mayrak, "Derli toplu insanlar azaldı," diyerek Türkiye'deki kadar sıra dışı giyinen insana dünyanın hiçbir yerinde rastlanmadığını söylüyor. Modacı Zeynep Tunuslu ise sokaktaki insanların eğilimlerinin çok da kötü olmadığını düşünüyor. İngiltere ve ABD'den internet sitelerine yansıyan sokak modası görüntülerine baktığımızda Tunuslu'ya hak vermek mümkün değil. Zıt renklerin bir arada kullanıldığı, zariflikten oldukça uzak ve absürt duran kıyafetler ile sokakta objektife yakala-

Sokak modası artık moda dünyasına yön veriyor. Kimi modacılar göre bu, pespaye giyimi beraberinde getiriyor, kimisine göre de doğru tercih yapıldığında iyi neticeler alınabiliyor. Dikkat edilmesi gereken en önemli noktaysa farklı olacağı derken absürt kıyafetlere kaçmamak...

nan insanların sayısı oldukça fazla.

Sokak modasını takip edenlerin uğrak mekânlarını daha çok Beyoğlu'ndaki pasajların içerisindeki mağazalar oluşturuyor. Terkos, Beyoğlu İş Merkezi, Atlas Pasajı, Avangart gibi dükkânlar insanların ilk girdikleri yerler arasında. İkinci el ürünler, farklılığı yakalayabilmek isteyenler için vazgeçilmezler arasında. Yani bir dönem fakir insanların parastizlikten almak zorunda kaldıkları kıyafetler de sokak modası ile birlikte kıymete binmiş durumda. Her gün ne giyeceğim diye düşünmek yerine rahat kıyafetleri seçmek hayatımızı kolaylaştırıyor. Fakat rahat olalım, aynı zamanda farklı da olalım derken estetikten uzak olmamaya da dikkat etmek gerekiyor.

Yıldırım Mayrak (Modacı)

Demek ki bu ürünler mağazalarda satılıyor ki sokaktaki insanlar bunları bulabiliyor. Ben artık sokağı terk ettim. Ben bu anlamda geri kalmış gibi görüneceğim ama piercing takan bir insan görmek istemiyorum. Göbeği acık insanlar ile karşılaşmak beni rahatsız ediyor. Oluğca kötü dikeşli, zevksiz tasarımlar mağazalarda da var ki bu insanlar bunları giyebiliyor.

Zeynep Tunuslu (Modacı)

Sokak modasını gençlerin dinledikleri müzikler, filmler etkiliyor. Modacılar da onlara göre tasarımlar yapıyor. Ucuz fiyata alınabilecek kıyafetleri bir araya getirerek bir stil ortaya çıkarıyorlar. Bu akımlardan kendine yakışanı seçmek ve moda kurbanı olmamak gerekiyor. Abartılı modellerden ve alıktan sonra kullanılmayacak ürünlerden uzak durmak gerekiyor.

Bir hikâyem varsa işte o zaman varım!

Farz edelim asansörle beraber 12. kata çıkıyoruz. Bu süre zarfında kendi hikâyeyi bana nasıl anlatırsınız? Ama bir şartımız var, hikâyeyi dinlerken zap yapmamalıyım. 12. kata bir gelsek de kurtulsak dememeliyim. Yani o denli etkileyici olmalı...

Geçen pazar Milliyet'te Can Dündar'ın kaleme aldığı Müslüm Baba portresini okurken Okan Bayülgen'in programında şahit olduğum bir anstanteyi gözümde canlandırdım.

Müslüm Gürses: "Ben şimdi düşünemediğime göre varım tabii."

Okan Bayülgen: "Bunu birisi daha söylemişti Baba?"

Müslüm Gürses: "Olabilir. Bizden duymuş, söylemiştir. Mümkündür. O da bizim kardeşimizdir..."

Felsefeyle aram iyi değildir. ÖSS'de felsefe sorularını, çoğu öğrenci gibi ben de Türkçe paragraf sorularını çözüme tekniği ile cevaplamışım. Üniversitede ise felsefeyle ilgili seçmeli derslerden hep uzak durdum. Müslüm Baba'nın, pardon Descartes'in "Düşünüyorum öyleyse varım." sözü yerine dolabı-

ma "Bir hikâyem varsa işte o zaman varım!" yazılı bir post-it yapıştırmayı tercih ederim. Zira günümüzde etkileyici bir hikâyesi olan var oluyor. İnsanlara faydalı olan, gençlerin rol model aldığı, birçok projeye imza atmış, yaşadığı ülkeye katma değer sağlayan kişilerin hikâyelerini tekrar tekrar anlatılıyor.

Güneydoğu'daki ilçeleri, köyleri gezdiği vakit daha iyi anlıyor insan. Peşiniden koşan küçüklerin el sallamalarını, gözlerindeki parıltıyı gördüğünüzde daha iyi idrak edebiliyorsunuz: 90'lı yıllarda çocuk olan şimdinin gençleri yani bizler, hangi meslekte olursa olsun tüm dünyaya anlatacak büyük hikâyeler yazmalı. Yazmalı, çünkü küçük ellerine sığmayan büyük hayalleri olan bu çocuklar biz abilerinden, ablalarından bu başarı hikâyelerini görmeli. Rol model almalı. İşte o

zaman kalır mı Güneydoğu sorunu?

Önemli konularda olan yabancılar Türkiye'yi anlatırken "genç nüfus" potansiyelinin altını çizmeden geçemiyorlar. Mesela dünya devi bir beyaz esya şirketinin Türkiye'deki Genel Müdürü'nün İtalyan esi şöyle anlatıyor: "Taksitçe binmiyorum çünkü taksitler beni gereksiz yer dolatıyor. Otobüsü tercih ediyorum ve çok enteresan, Türk gençleri bana yer veriyor." Yabancılar bile bunun farkındayken acaba biz kendi potansiyelimizin farkında mıyız? Kendisinden çok şey öğrendiğim bir abim bir zamanlar şöyle demişti: "Beraber asansörle 12. kata çıkıyoruz. Bu süre zarfında bana kendi hikâyeyi nasıl anlatırsın?" Benim sorum daha basit: "Aynı sürede anlatacağımız başan hikâyemizi yazmak için şu an ne yapıyoruz?" n.ozdogan@zaman.com.tr

Gençlere koçluk yapmak

"... Kendime gelecekle ilgili iki özel hedef koydum. Öncelikle sevdiğime, kaliteli zaman ayırmak; aklına değer verdiğime vakit geçirmek istiyorum. İkincisi, çocukların da dâhil olmak üzere gençlere koçluk yapmak."

Geçtiğimiz hafta Zaman Gazetesi ekonomisi sayfa larında Günseli Özen Ocaköğülü'nün Turckcell CEO'su (*) Süreyya Cıvı'le yaptığı söyleşide beni en çok etkileyen kısım yukarıdaki satırlar oldu. Defalarca okuduğum birisi olarak daha önce bu söyleşiyi okumadıysanız mutlaka internetten okumanızı tavsiye ederim arkadaşlar. Zira satır aralarında o kadar önemli mesajlar var ki...

Sanki biz gençler için yapılmış bu söyleşi.

Süreyya Cıvı Ankara Fen Lisesi'nde okurken Almanya'da burs kazanıyor. Ancak TÜ'ye yerleşiyor. 1976 yılında okulunda öğrenim oluyordu. Okul bir süreliğine kapanca Süreyya Cıvı tekrar sınava girmek Sümerbank'tan burs kazanıyor. Amerika'ya gidiyor. Michigan Üniversitesi'nde Endüstri Mühendisliği ve Bilgisayar Mühendisliği'ni zamanından önce dereceyle bitiriyor. Ardından Harvard Üniversitesi'nde bir de yüksek lisans yapıyor. Cıvı öğrencilik yıllarını şöyle anlatıyor: "... Sıfıra düştüğüm za-

manlar oldu. Milli Eğitim Bakanlığının verdiği aylık 300 dolarlık bursla Amerika'ya gitmiştim. Burs param bazen gecikiyordu. Zaten zorlukla geçiniyorken, paranın gec gelmesi beni epey zorluyordu. Amerika'da paramın sadece 25 cent olduğu günler yaşadım. Ancak tüm sıkıntılardan yılmadan, mücadele ederek sıyrılmıştım." Düşünüyorum da zorluklara rağmen böyle başarıları imza atan birisinin gençlere rehber olması ne kadar etkili olur...

(*) CEO: "Chief Executive Officer" in kısaltması. Büyük firmaların en üst kademe- sindeki yöneticisine verilen unvan.

HAFTANIN FIRSATI

Bahçeşehir Üniversitesi İletişim Fakültesi, "uluslararası gazetecilik" ihtiyacının giderilmesi amacıyla, alanında uzman akademisyen ve gazetecilerle birlikte gerçekleştireceği bir sertifika programı düzenliyor. Programa, uluslararası gazetecilik alanında uzmanlık kazanmak isteyen gazeteci adayları katılabilir. 11 Aralık 2007 tarihinde başlayacak programda "Zaman Gazetesi" ve "Today's Zaman" yazarlarından Şahin Alpay, Andrew Finckel, Nicole Pope gibi uluslararası gazetecilik alanında deneyimli isimler de tecrübelerini öğrencilerle paylaşacak. Ayrıntılı bilgi için www.busem.bahcesehir.edu.tr adresine girmeniz yeterli. Duyurulu!

		Fera Gazetecilik A.Ş. adına Sahibi ALİ AKBULUT Genel Yayın Müdürü EKREM DUMANLI	
Genel Yayın Editörü NİHAL BENGİSÜ KARACA Görsel Yönetmen FEVZİ YAZICI		Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi ALİ ODABAŞI Reklam Grup Başkanı HAKAN DİKMEN Reklam Grup Başkanı Yardımcısı YALÇIN ÇINAR Reklam Satış Yöneticisi HÜSEYİN BELLİ İletişim Kurumu Genel Müdürü Tel: 0212 454 82 04	
Sayfa Tasarım MUSTAFA SAĞLAM ALİ YAĞMUR		Yönetim Yeri Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna, İstanbul Tel: 0212 - 454 1 454 Faks: 0212 454 14 83 www.zaman.com.tr genclik@zaman.com.tr	
Yayın Türü: Yerel Süreli Başlık: Fera Gazetecilik A.Ş.		ZAMAN GAZETESİ'NİN PAZAR EKİDİR	

LEVENT TÜLEK, HAMLET'İ SAMATYA'YA UYARLADI

Hamit olmak, Hamlet olmaktan zor!

MEHMET RIFAT YEĞEN

Hamit, doğuştan yığıt, ama sevdikleri ve ailesi tarafından iftiraya uğramış bir delikanlı... İhanet sonucu kapırmış yakayı, düşmüş kö-

dese. Hücrede kıvrılırken bir başına, yatağın arkasında kara kuru bir kitap görmüş... Gördüğü son kitap ilkokul 3 hayat bilgisi kitabıdır oysa. Onun da inek resimlerine hastadır Hamit. Edebiyat dünyasının gelmiş geçmiş budur Hamit için. Ama kitap çok dokunur Delikanlı'ya. Artık 'bilader' olmuştur Hamlet'le. Yalnız bir fark vardır aralarında... Hamit, Samatya'nın çocuğudur. Hamlet Danimarka'nın. Hamit bakkal çocuğudur. Hamlet'se kral çocuğu... Ama Hamlet'ten bahsederken 'Has Danimarka çocuğu', 'Danimarka Çarşı'nın çocuğu' der Hamit. Kanı kaynamıştır bir kere.

Hamlet'in kral babası nasıl tezgâha gelmişse, benzer bir dümeğe de Hamit gelmiştir. Buraya kadar tamam! Hamlet'in yakuklusu Ofelya, Hamit'in daha küvezde vurulduğu kız Fulya. "Bu kadar da benzerlik olmaz" der Hamit. Hikâye aynı hikâyeye! Düşünür sonra! Hamlet tiyatroya da Hamit değil mi? Hamlet can da Hamit patlıcan mı? Biraz tuhaf, biraz matrak, az buçuk arabesk... Ama çigerine kadar Hamlet, kopkoyu bir muhabbet. Başlar Hamit'in hikâyesini ve senlerin ortaklık...

Hamit'in özbeöz hikâyesidir bu pürneşe başlayan. Kral çocuktu Hamit, ama 'kral çocuğu' değil neticede. Hep neseli gitmeyecek tabii hikâyesi. Bir yerde bir falso verecek mutlaka. Trönbank'tan gelen bir telefonla değişir delikanlının hayatı. Hasbelkader aldığı, limiti bin YTL'lik kredi kartı... "32 bin YTL oldu borcumuz" Hamit Bey... "Ne zaman ödeyeceksiniz?" Yıllar yılı emek emek örülen delikanlılık duvarını, bu sözler deler geçer. Ödemek ya da ödememek... İşte tüm mesele bu olur Hamit için... "Ulan kredi kartı, şu kadar boyunca ezdin ya âlemin kralını... Kapitalist sistemde delikanlı olunmuyor... O yüzden Hamlet her daim bu âlemin kralı!"

Shakespeare'in bu son derece özgün uyarlamasını, tiyatro sanatçısı Levent Tülek yazdı. Bir anlamda Lümpen Sözlüğü'nün sahne versiyonu

Tiyatro sanatçısı Levent Tülek, Shakespeare'in Hamlet'ini Türkçeye uyarladı. Ama sadece dil olarak değil bu uyarlamaya, her şeyiyle... Danimarkalı Hamlet oldu Samatyalı Hamit. Biraz tuhaf, biraz matrak, az buçuk arabesk... Ama çigerine kadar Hamlet, kopkoyu bir muhabbet.

yonu sayılan bu oyunu, geçtiğimiz günlerde de ilk kez sahnelendi. Büyük ilgi gören Lümpen Sözlüğü'nden sonra, lümpen tiyatrosunun da en az kitap kadar ilgi göreceği kesin. Biz de ona soralım istedik... Kimdir bu lümpenlerin Hamit'i diye.

Oyunu, Lümpen Sözlüğü'nden ilhamla mı yazdınız?

Kitap, lümpen bir hayatın dile yansımasıydı. Bu, çok dinamik ve organik bir durumdu. Asıl mesleğim olan tiyatro oyunculuğunun da verdiği fikir ve enerjiyle bunu sahnede canlandırmanın, aynen kitabın verdiği heyecanı tekrarlayacağını düşündüm. Kitap yayımlandığı zaman Alp Tamer Ulukılıç bana, "Bundan çok iyi oyun olur." dedi. Ancak bu bir sözlüktü ve nasıl oyun olurdu? Çok bilinen bir tiyatro karakteri, lümpen bir dilde konuşmaya başlarsa hem komik olur hem de mesaj doğrudan seyirciyeye giderdi. Oyunu yazmaya karar verdim.

Hamit karakterini gerçekte ne kadar tanıyorsunuz?

80'li yıllardan itibaren oluşan tüketim toplumu ve genel yozlaşmayı sokağa yansıtan en iyi resim Hamit gibi adamlardır. İşsiz, güçsüz, her an hur ç-

karmaya hazır, itilmiş ve kendini arabeskin dünyasına kapatmış sorumlu bir tipolojyidi bu. Ben çocukluğumdan itibaren bu tarz insanlara hep ilgi duydum. Hem korkulan, hem aşağılanan aynı zamanda baş tacı edilen karakterlerdi bunlar. Lise ve üniversite yıllarımda gittiğim kahvelerde, yetiştiğim mahallelerde bu adamlardan çok vardı. Gerçekten hepsi de bir hikâyenin özeti gibiydiler. Hamlet'i onlara uyarlamam çok kolay oldu böylece.

Hamit'le Hamlet'i birbirinden farklı kılan "zaman" mı?

Hamlet, meselesini çok açık ortaya koyan ve kendi ahlaki değerlerini tamamen koruyan bir karakter. Babasının ve düşmüş krallığın intikamını nasıl alacağını düşünürken, bir yandan da insani meselelere kafa patlatıyor. Her şeyi kuralına göre oynuyor. Hamit ise aynı meseleden mesuldür. Onun da krallığı, yani babasının bakkal dükkânı elinden gitmiş. Aslında o da kuralına göre oynamak istiyor. Ancak devir o devir değil. Hamit'in insanı yanları, kenar mahalle düzenine, ekonomik sorunlara ve değerleri yozlaşmış bir düzene takılıp kalıyor. Belki o da Hamlet gibi gözü kara ve delikanlılığın racunu ile davranıp adaba göre davranmak istiyor ama nafile... Çünkü bir yanda medya, diğer yanda hayat şartları ve iyice sıkışmış, küçülmüş insanlar arasında Hamit. Bu yüzden hikâyesi de Hamlet'in hikâyesinin yanında iyice sıradanlaşıyor ve hatta komik bir hâl alıyor.

Modern zamanlarda delikanlı olmak neden zor geliyor Hamit'e?

Eskiden delikanlılık manevi bir meseleydi. Namus, hak, hukuk, gözü karalık gibi hassalara sahipti insanlar. Ancak şimdi "paran kadar konus!" devri var. Kapitalizmin bize şınga ettiği en acı şey bu bence. Varsa yoksa maddiyet düşüncüyoruz. Mangal gibi yüreğin olacağına, limiti bol kredi kartını olsun ve herkeşe posta koy(!). Durum bu seviyeye hale geldi. Delikanlılık ve fakirlik hep birbirine paralel gitti. Destanlarda, romanlarda, filmlerde hep delikanlı olan kazanır. Ama şimdi algı tamamen değişti. Kazananlar beyaz yakalıları olmağa başladı. Çünkü onlar, oyunu kuralına göre oynuyor. m.yegen@zaman.com.tr

Aşkın müziği İstanbulun

M. HALDUN DURSUNOĞLU

Avrupa kökenli birçok filmde, tiyatroya yahut müziklerde karşınıza birkaç tanıdık melodi çıkar. Bunların en meşhuru da Hava Nageela'dır. Hatta hatırlarsınız Grup Vitamin'in Mualla şarkısı vardı ya, işte o şarkının melodisi Yahudi halk türküsüydü. Türkçe şarkılarda yine meşhur olan aynı kökenli bir melodi daha var "If i were a rich man" ismiyle hafızalara kazınmış. Türkçe formunda da "Ah bir zengin olsam" diye karşımıza çıkmıştı. Hatta daha da öteye gidelim, Memeleketim isimli şarkı da Yahudi menseli bir şarkı. Orjinal ismi de Rabbi Elimelekh'tir hatta. Daha sayılamayacak derecede yabancı kaynaklı melodilerimiz var. Haddizatında 'bizim' diye sevdiğimiz, sahiplendiğimiz melodiler bunlar.

Her neyse, benim değinmek istediğim asıl nokta şu. Elbette müzikler arası, hatta kültürlerarası bir alışveriş söz konusu olur. Olmaması da mümkün değil zaten. Birlerce yıl koyun konyasına yaşadığımız, kız alıp verdiğimiz medeniyetlerden o kadar irak ve izole şekilde yaşamamıza da beklemez doğrusu. Bunda bir beis yok, amenna. Ancak gözden kaçmaması gereken bir bahis ise, diğer kültürlerle karşı ta kendimiz "sonsuz benimsenme" hissini kendi öz kültürümüze karşı beslemiyor oluşumuz. Hatta o kadar ki, kendimize ait olana alelacele hayır hoşnutluk güdüyoruz sanki.

Meşhur bir efsane vardır. Batı'dan diplomatlar Türkiye'ye gelirler. Önemli bir davettir ve yemek esnasında veya sonrasında Batı klasik müziği dinletisi sunulur. Batılı diplomatlar ken-

di müziklerini duyduklarında şaşırırlar. Yahu biz bunları zaten biliyoruz. Sizin musikinize hayranken, bunu duymayı beklerken, bizden aldıklarınıza bize saytırsunuz, diye çıkışılır. Bu ültimatom tarzı çıkış, hemen yanık bulur mekânda, çarçabuk icra heyeti davet edilir ve şenlik başlar. Batılılar mest olmuş iken, bizimkiler olayın kıymetiarabesine yeni vâkıf olurlar.

Kissadan hisse çıkartılabilecek bir vakayımız doğrusu. Şimdi konunun özünü gelirek, toplumdaki bir yanlış sanrıyı düzeltmek gerek. Türk sanat musikisindeki talihsiz tavır şu: Efendim, müziğimiz sanki salt "ağır" formulu bestelerden müteşekkilmış gibi bir algı var. Belli bir yaşın üstündeki müzikseverlere hitap eden bir müzik profili çiziliyor, o sanrıca. Oysa klasik müziğimizin öyle eserleri var ki, tabiri caizse ölüyü yerinden kaldırır.

Bunlardan en meşhurları da longalar dir herhalde. Longalar, sirtolar ve oyun havaları havalarla uçurur. Tosun Paşa, Süti Kardeşler gibi belli bir dönemim filmlerine mühimmat olmuş o eserleri ezberlebiliriz, değil mi? İşte o eserler, nihayet bir albümde çağdaş bir solukla tekrar yorumlandı. Heyecan verici bir gelişme aslında bu. Batı enstrümanlarıyla icra edilen bu eserler, Kalan Müzik tarafından İstanbul imzalı bir çalışmayla, Prof. Dr. Cihat Aşkın imzasıyla yayımlandı.

İçindeki parçalar hakikaten muhteşem. Tanburî Cemil Bey'den Çeçen Kızı, Kemani Sebuh Aga'dan kürdilhicazâr longası, Santuri Ed-

İstanbulun albümü Prof. Dr. Cihat Aşkın imzasıyla Kalan Müzik'ten yayımlandı.

hem Efendi'den sehnaz longası, Kemani Keşver Hanım'dan nihavend longası gibi birbirinden ayrıntılı, parlantlı, ziyadar ve mücellâ eserler yer alıyor. Parçalar o kadar iyi yorumlanmışlar ki, inanın ilk dinlediğimde böyle bir sanatın düşünce yaşadığım için yüreğim pırpır etti. Cihat Aşkın'ın keman virtüözlüğünü konuşturduğu, bazı eserlerde kemanın raks ettirdiği, bazı eserlerde horon çektiği görülebilir. Hatta bizzat kasap havasında Cihat Aşkın'ın kema-

nyla Orhan Osman'ın buzukisinin kol kola girip kasap havası tuttugu görüldü. Balkanlar'ın bu esarengiz müziği, keman çalığıyla hiç bu kadar iyi yorumlanmamıştı kanımca.

Hayır, sadece bu 'kasap havasıyla' sınırlı da değil ki... Bir an gelirin, kendinizi Viyana Filarmoni Orkestrası eşliğinde vals, bir an gelirin Muzıkay Hümayun huzurunda meşh halinde yakalarsınız. Yani sıra Hakan Şenşen'ün sefliğine bir orkestranın ufacık bir CD içine girdiğine de inanmayacaksınız.

Gelgelelim konumuzun başında geçen eserlere... Tüm dünya enstrümantal parçaları sanatın birçok kolunda kullanıyor, buraya kadar tamam. Fakat ben de ısrarla söylüyorum ki bizim longalarımızın, sirtolarımızın, oyun havalarımızın o mezkûr melodilerden aşağı kalır yanı zinhar yok!

Nasıl ki Tosun Paşa filminde sehnaz longası kullanılmıştı ve nesilden nesile müziğimiz taşıdı ve herkes sehnaz longası denildiğinde yabancı kalmadı bu müziğe, işte bunu tüm dünya sahunda gerçekleştirebiliriz. Bakan, Japonya'da Joshi Joni Gakubou adlı grup sehnaz longayı tüm Japonya'ya dinletiyor. Hayır, sen sahip çıkmazsan çıkan elbet bulunur, mantıqca dikkatli olmak ve kıymetlerimizin farkında olmak gerek. İbni Sina'yı Avicenna, İbni Rüşd'ü Averroes diye benimsenmen bir Batı'ya nispeten kendimize ait olanların farkında olalım, daha fazla sayı kaybetmeden ve kapırmadan... h.dursunoglu@zaman.com.tr

